

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjem Evropi.

POROČILO MINISTRA ZA DELO BERTOLDIJA V KOMISIJAH ZA PRORAČUN IN DELO

NEVARNOST POVEČANJA ŠTEVILA BREZPOSELNIH ZARADI ZMANJŠANJA NALOŽB IN OMEJITVE PORABE

Dosedanja deflacijska politika je vplivala samo na manjšo zaposlitev v industriji

RIM, 25. — Minister za delo Bertoldi je imel danes poročilo o vprašanju zaposlitve na združenih seji poslanskih komisij za proračun in za delo. S tem se je začela razprava o gospodarskih in socialnih vprašanjih v državi na pobudo parlamenta. Pred istima komisijama bosta v prihodnjih dneh poročala minister za zaklad Colombo in minister za proračun in načrtovanje Giolitti o vprašanju kreditov in naložb.

Minister Bertoldi je opozoril komisije, da je inflacija glavno vprašanje prihodnjih mesecev in ne primanjkljaj plačilne bilance. V tej zvezi je minister izrazil zaskrbljenost zaradi zmanjšanja porabe blaga široke potrošnje na zaposlitev in na raven brezposelnosti. Medtem ko je število brezposelnih leta 1973 padlo na manj kot pol milijona, se je v letošnjem juliju ponovno povečalo. Zato je minister menil, da niso pretirana predvidevanja nekaterih izvedencev, da se bo število brezposelnih do julija 1975. Leta povečalo na 600 do 800 tisoč. Ta zaskrbljenost je poudaril Bertoldi, je popolnoma utrujena, če pomislimo, da se je

de se bo znatno povečalo število brezposelnih.

V tej zvezi je omenil primere zadnjih mesecev, kako cene naglo naraščajo, obenem pa se veča brezposelnost. Zaradi tega je priporočil vladi, da v tem položaju ne sme sprejemati strogih deflacijskih ukrepov, obenem pa ne sme voditi politike »odprte denarice«.

V tej zvezi minister pravi, da bo morala biti vlada pripravljena, da posreduje za povečanje poprašenjave v trenutku, ko bo kazalo, da je potrošnja izredno padla. Če pa bi se inflacija kljub temu nadaljevala, bi morala vlada sprejeti ukrepe, da se prepreči vrtooglavi padec naložb, je dejal, da bodo ti ukrepi predvsem maslo koristili v boju proti inflaciji in proti brezposelnosti. Po njegovem mnenju bi se morala inflacija zmanjšati vzporedno s povečanjem brezposelnosti, kar se je običajno vedno dogajalo v deželah s tržnim gospodarstvom. Zdi pa se, da to sedaj ne drži. Obstaja nevarnost, ugotavlja Bertoldi, da bo inflacija preživela tudi v primeru,

De Mita poročal o nadzorstvu nad cenami

RIM, 25. — Minister za industrijo De Mita je poročal poslanski komisiji o vladni politiki cen. Dejal je, da je nadzorstvo nad cenami in boj proti inflaciji v sistemu svobodnega tržišča le »gola utvara«. Glede plinskega olja za ogrevanje stanovanj je De Mita dejal, da ga je dovolj, pač pa da obstaja odprt vprašanje cene.

Glede testenin pa se je obvezal, da bo vlada preverila ob »zapadlosti« predvidene roke, če bo na tržišču dovolj petkilskih zavojev. V nasprotnem primeru bodo trgovci morali prodajati manjše zavoje po nižji ceni.

PREDLOG OBEH OSREDNJIH ORGANIZACIJ ZBORU ODBORNIKOV IN ZAUPNIKOV

Koroški Slovenci naj bi prekinili sodelovanje v kontaktnem komiteju

Spricho sklepa avstrijskih strank o preštevanju koroških Slovencev niso več dani pogoji za sodelovanje manjšine v komiteju - Protest jugoslovanske mladine

(Od našega posebnega dopisnika) CELOVEČ, 25. — Obe osrednji organizaciji koroških Slovencev sta si noči na seji koordinacijskega odbora, v katerem obse vključuje svoja stališča in nastope glede bitvenih narodnostnih vprašanj, sklenili predlagati zboru odborov in zaupnikov vseh manjšinskih organizacij in društev, ki bo 6. oktobra v letos, naj bi koroški Slovenci v sedanjih okoliščinah prekinili sodelovanje v kontaktnem komiteju.

Kontaktne komiteje je ustanovil avstrijski kancler dr. Kreisky na zahtevo koroških Slovencev in bi naj postal osrednja institucija, v kateri bi koroški Slovenci neposredno s predstavniki avstrijske zvezne in koroške deželne vlade ter predstavniki v avstrijskem parlamentu zastopanih strank kontaktirali glede reševanja neresanih vprašanj člena 7 avstrijske državne pogodbe.

Kot je znano je bil pred kratkim na Dunaju sestanek predsednikov v avstrijskem parlamentu in v koroškem deželnem zboru zastopanih strank, se pravi socialistične, ljudske in svobodnjaške, na katerem so sprejeli sklep, da se na Koroškem, kot

Slovenec sta dobili pooblastilo za pogovore z avstrijsko zvezno vlado na zboru odborov in zaupnikov, ki je bil januarja lanskega leta, vendar samo pod pogojem, da bodo pogovori vodili k sporazumnemu reševanju odprtih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem v zvezi s členom 7 avstrijske državne pogodbe. Za sodelovanje v kontaktnem komiteju pa je bil nadalje izrecno postavljen pogoj, da pogovori reševanja manjšinskih vprašanj ne bodo zavlačevali in da nikakoli oblika ugotavljanja manjšine ne bo služila kot podlaga za izpolnitev člena 7 avstrijske državne pogodbe.

podlaga za nadaljnje reševanje odprtih manjšinskih vprašanj v zvezi s členom 7 državne pogodbe, predvsem pa za reševanje vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov, izvede ugotavljanje manjšine. S tem sklepom je soglasni tudi predsednik avstrijske vlade dr. Kreisky. Ta sklep pa je naletel na vsekoli odklonilo stališče manjšine, ki ogroženo odklanja kakršno koli ugotavljanje manjšine kot protustavno in žaljivo ter se na svoji zemlji ne pusti prešteti. S tem sklepom pa je nastala tudi nova situacija kar zadeva sodelovanje manjšine v kontaktnem komiteju.

Na podlagi dosedanjih izkušenj pri pogovori v kontaktnem komiteju, na njegovih sejah niso razpravljali o bistvenih, ampak samo stranskih in nebitnih vprašanjih, še posebej pa na podlagi sklepa treh avstrijskih strank, da bo na Koroškem izvedeno ugotavljanje manjšine, pogoji za nadaljnje sodelovanje manjšine v kontaktnem komiteju niso več dani. Vendar Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet v tem pogledu ne nameravata ukrepati samovoljno, ampak sklicujeta 6. oktobra zbor odborov in zaupnikov, od katerega sta pred časom tudi dobila pooblastilo za sodelovanje v kontaktnem komiteju, in mu bosta predlagali, naj se nadaljnje sodelovanje v sedanjih pogojih prekine.

manjšine za uveljavitev njenih avstrijsko državno pogodbo zagotovljenih pravic, izjavil dr. Zwitner.

Zvone Zorko

***

BEOGRAD, 25. — Konferenci Zveze mladine Jugoslavije in Zveze študentov Jugoslavije sta danes na skupni seji najodločneje obsodili namero političnega vodstva sosedne Avstrije, da izvede preštevanje slovenske nacionalne manjšine na Koroškem. Mladi iz Jugoslavije ne bodo nikdar pristali na kakršni koli poskus manipuliranja z nacionalnim vprašanjem in na ustvarjanje kompromisa med različnimi političnimi silami Avstrije na račun slovenske in hrvaške manjšine, se med drugim poudarja v sporočilu skupne seje, v katerem se poziva k delovanju mladine, študentov in vseh demokratične sile Avstrije, da se najodločneje uprejo pristojnim desnim silam, in zavzamejo za izvajanje državne pogodbe, kar je mednarodna obveznost Avstrije.

HUD UDAREC «ZELENI EVROPI»

Zah. Nemčija zavrnila 5-odstotno podražitev kmetijskih pridelkov

Ostri komentariji v Italiji in Franciji

BONN, 25. — «Zelena Evropa» je zabredla v krizo, ki ji bo lahko usodna. Zahodnonemška vlada je zavrnila sklop kmetijskih ministrov gospodarske skupnosti o povišanju cen pridelkov pri kmetu za 5 odstotkov. Ta ukrep borske vlade je povzročil v vseh ostalih prestolnicah skupnosti veliko presenečenje, zlasti še zaradi tega, ker zahodnonemška vlada zahteva, da se najprej razčisti vprašanje kmetijske politike skupnosti na osnovi rimske pogodbe.

Povišanje cen kmetijskih pridelkov, ki bi moralo stopiti v veljavo 1. oktobra, je sprejel ministrski svet v Bruslju 20. septembra. Zato je belgijski minister za kmetijstvo danes zahteval, da se izključno kmetijska sveta. Kot je znano, je Belgija skupno s Francijo zahtevala povišanje cen kmetijskih pridelkov za 8 odstotkov. Zahodna Nemčija, ki je že na zadnji seji ministrskega sveta v Bruslju opozorila na nevarnost podražitev kmetijskih pridelkov, se je torej odločila za strogo kmetijsko politiko, v okviru gospodarske skupnosti. Ta odločitev zna seveda škodovati na splošne odnose med evropsko deveterico, ki so se v zadnjem letu že itak zelo zrahljali in jih sedaj skušajo ponovno utrditi.

Zato je prva v Italiji protestirala Confagricoltura, se pravi združenje veleposelstev, ki izraža svojo nesno zaskrbljenost za nastali položaj zlasti pa za politični pomen odločitve Zahodne Nemčije, ki je v nasprotju z voljo po utrditvi gospodarske in politične enotnosti Evrope. Italijanski veleposelniki so zaskrbljeni tudi za posledice, ki jih bodo občutili italijanski kmetje, ki ne morejo računati na hitre in učinkovite ukrepe v Italiji zaradi sedanjega položaja, ko vlada ni v stanju, da uveljavi še tiste ukrepe, ki so bili že določeni, predvsem za umetna gnojila za prihodnji setev.

Zelo ostro so takoj odgovorile tudi francoske kmetijske organizacije, ki pravijo, da je borski sklep »hud udarec zeleni Evropi« in hkrati vsej evropski skupnosti.

WASHINGTON, 25. — S posebnim helikopterjem je predsednik italijanske republike Leone z ženo, otroki in zunanji ministrom Morom prispejal v Belo hišo, kjer se je skoraj dve uri pogovarjal s predsednikom Geraldom Fordom.

Gotovo je, da so na prvem mestu bila gospodarska vprašanja in, še posebej, italijanska gospodarska kriza ter možnost ameriške pomoči. Čeprav o tem ni uradnih vesti, se zdi, da je v ospredju razgovor vprašanje ameriškega posojila Italiji, ki naj bi znašalo 3000 milijard. S tem posojilom povezujejo nekateri tudi zaskrbljujoče vesti o možnosti, da bi ZDA zahtevale, naj Italija sprejme nase breme vzdrževanja tistih ameriških vojaških postulovščinih ne marajo več.

RIM, 25. — Socijalistični poslanci Ballardini in drugi so predlagali, naj bi v Italiji skrajšali volitve na en sam dan, volilno kampanjo

PRVI POGOVORI LEONEJA IN MORA V BELI HIŠI

Vloga Italije v Sredozemlju pogoj za ameriško posojilo?

Ford poudaril »jamstvo ZDA za trdno in demokratično Italijo« Danes skupno sporočilo - Leone povabil Forda v Italijo

pred Belo hišo, kjer je Ford prebral svoj pozdrav. Omenil je najprej trdno in zgodovinsko zavezništvo ZDA z Italijo, katero prišteva med »resnične prijatelje« in »edevjank ravnatelj« v Sredozemlju. Ford je v okviru atlantskega pakta, ki je dotaknil gospodarske krize in političnega položaja v Italiji, s stavo, v katerem pripominja, da so ZDA prispevale k blaginji povojne Italije in dodal: »Potujem obvezo svoje države, da bo Italija trdna in demokratična. Ford je v svojem pozdravu namignil tudi na stališča v zvezi z nabavljanjem surovin, ki so čedalje bolj dragje. Poudaril je, da je v tem koščkem vprašanja potrebna enotnost vseh zainteresiranih držav.

Leone se je v svojem pozdravu spomnil dežela Italijanov v razvoju ZDA. Tako se je spomnil Italijana, po imenu Guglielmo Paca, ki je med podpisniki proglasa o neodvisnosti ZDA izpred dveh stoletij. Med navdihovalci ameriške ustave pa je, je dejal Leone, Gaetano Filangieri, iz Neaplja.

Leone je v nadaljevanju poudaril dejstvo, da sta ZDA in Italija hoteli atlantsko zavezništvo kot porok miru. Zavzel se je za združeno Evropo ter resno analizo gospodarskih težav.

Po pozdravih sta se državna zadržala sama v sovalni dvorani za kratek razgovor. Kmalu sta se jima pridružila še zunanja ministra Moro in Kissinger.

V razgovoru, je bilo rečeno, so se načelno dotaknili vprašanj svetovnega gospodarstva in še posebej krize v Italiji, v tem okviru pa še posebej možnosti ameriške pomoči.

Ford in Kissinger sta baje potrdila Italijanskim predstavnikom svojo pripravljenost pomagati Italiji pri uravnavanju njene gospodarske krize. Ford je dejal, da dodal še drugo, ki dejansko pomeni opozorilo Italiji in Evropi: »Postavili se bomo po robu vsem pojavom izolacionizma ter dodal, da »Amerika mora sodelovati s svojimi zavezniki in prijatelji na treh področjih: političnem, gospodarskem in vojaškem.«

O krizi na Sredozemlju (Cipru, Grčiji, Turčiji, vlogi NATO itd.) je bil Kissinger na poti v arabske države, prihodnjega oktobra, ustajal tudi v Beogradu. (Na sliki: Miloš Minić in Henry Kissinger.)

Program Leonejevega obiska v ZDA predvideva več pogovorov, predvsem z ministri za zaklad, obrambo in zunanjo trgovino, govori pred skupščino OZN ter srečanje z Italijani, ki živijo v ZDA. Leone je tudi povabil Forda, naj obišče Italijo. Datum obiska bo določen naknadno.

Pred srečanjem v Beli hiši sta se Leone in soproga dala časa sprehajala po starem mestu Williamsburgu, kjer so jima prebivalci italijanskega porekla priredili pristen sprejem.

Zmed reakcij na Leonejev obisk v ZDA, naj omenimo predvsem komentar lista «Washington Post», ki poudarja, da pomeni obisk predsednika Italije in vidnega voditelja krščenjske demokracije zavrnitev možnosti, da v Italijo, o tem vprašanje je, kot znano, dežela Emilia - Romagna (lani pa dežela Kampanija)

Možen Kissingerjev obisk v Beogradu

Ameriški zunanji minister Henry Kissinger je izkoristil sklic skupščine OZN za vrsto sestankov z zunanjimi ministri SZ, Kanade, Laosa in drugih držav. Srečal se je tudi z

jugoslovanskim zunanjim ministrom. Po razgovoru, med katerim naj bi med drugim demantiral izjavo o vlogi ameriške obveščevalne službe CIA pri strmoglavljenju Makariosa na Ci-

pru, je »State Department« sporočil, da se bo Kissinger na poti v arabske države, prihodnjega oktobra, ustajal tudi v Beogradu. (Na sliki: Miloš Minić in Henry Kissinger.)

Položaj brezposelnosti in vprašanje zaposlitve v bližnji prihodnosti je bil danes predmet začetka razprave v komisijah za proračun in za delo poslanske skupnosti od 20. septembra, da se povišajo cene pridelkov pri kmetu za 5. odst. Povišanje bi moralo stopiti v veljavo 1. oktobra. Kmetijski ministri so sprejeli ta sklep, potem ko so kmetje v vseh državah skupnosti zahtevali najmanj 8 odst. povišanja. Sklep borske vlade je presenetil vse ostale članice. Belgijski kmetijski minister je zahteval takojšnje sklicanje ministrskega sveta za kmetijstvo. Veleposelniki v Italiji in Franciji so ostro protestirali in pravijo, da je to izredno hud udarec vsej evropski skupnosti.

trinja, da se zavre inflacija in prepreči večja brezposelnost.

V Beli hiši so se pričeli razgovori med italijanskim predsednikom Leonejem in predsednikom ZDA Geraldom Fordom. V ospredju razgovorov, kot je razumeti tudi iz pozdravov državnikov ob prvem srečanju, je vprašanje ameriškega posojila Italiji (govori se o 3.000 milijardah lir), medtem ko se odpira možnost, da bodo ZDA v zameno zahtevale, naj Italija pristane na okrepitve ameriške vojske pri-

DANES

trinja, da se zavre inflacija in prepreči večja brezposelnost.

V Beli hiši so se pričeli razgovori med italijanskim predsednikom Leonejem in predsednikom ZDA Geraldom Fordom. V ospredju razgovorov, kot je razumeti tudi iz pozdravov državnikov ob prvem srečanju, je vprašanje ameriškega posojila Italiji (govori se o 3.000 milijardah lir), medtem ko se odpira možnost, da bodo ZDA v zameno zahtevale, naj Italija pristane na okrepitve ameriške vojske pri-

organizirala posebno konferenco v Riminju ob prisotnosti predsednika večine italijanskih dežel. Do izraza je prišla težnja, naj bi deželo razpoložalo z enim izmed kanalov RAI-TV. Govorilo se je o dveh alternativah: razdelitev RAI-TV na tri kanale, od katerih bi prva dva bila »svetodržavna« in med seboj neodvisna (s svojim ravnateljem, osebjem in programi), tretji pa »deželni«. Ker pa bi ostala nevarnost, da se — v tem primeru — prepusti TV po kablu zasebni pobudi in spekulaciji prevladuje drugi predlog, po katerem naj bi TV po kablu bila v pristojnosti dežel.

Medtem ko se parlament pripravljala na to razpravo se sindikat časnikařev po kongresu v Riminju vztrajno ukvarja z vprašanjem turinskega dnevnika «La Gazzetta del Popolo», ki že »koraj dva meseca izhaja proti volji lastnika (založnik Caprotti, za katerim stojijo »Monfedisoni«) s podpisni voditelja FN SI in v zvezi z uredniškim delom in upravljanjem. Ker pa uredniki in tiskarji «Gazzette» dva meseca niso prejemale plače so sindikat časnikařev in uredniški odbori večjih listov začeli zbirati denarno podporo v korist osebja turinske «Gazzette». Prvih 300 tisoč lir je prispeval v lastnem imenu minister za delo, socialist Bertoldi, ki je na ta način hotel izraziti svojo solidarnost FN SI.

Voditelj FN SI Ceschia in Murialdi prejemata medtem brzojavke s čestitkami ob ponovni izvolitvi. Med temi naj omenimo tajništva strank ustavnega loka, sindikalne federacije, sindikatov kovinarjev, tiskarjev, kmetijske in drugih strok, predsedstva republike in vlade, sednata in zbornice, založnikov in uredniških odborov večine italijanskih listov.

KISKOVA KONFERENCA CGIL - CISL - UIL

ALI NI NAJHUŠA DRŽAVLJANSKA NEPOSLUŠNOST DAVČNA UTAJA?

RIM, 25. — Zaposlitev, cene, pokojnine, draginska doklada: to so osnovne teme distine zahtev«, ki jih sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL pošilja vladi in zvezi industrijev. Podrobnosti teh izhodiščnih točk pa so bila tema trihodne konference tajnikov treh sindikalnih zvez, Lame, Stortija in Vannija na sedežu lutega tiska.

Na vprašanje o poenotenju točk draginske doklade so se tajniki obregli ob alarmizem, češ da bi poenotenje draginske doklade prillilo inflaciji enajst tisoč milijard. Res je, da krije draginska doklada komaj polovico podražitev. Točka draginske doklade je nekoč znašala en odstotek plače, danes pa komaj 0,22%.

Sindikalist se časnikařji vprašali tudi za oceno pojave množičnega gibanja »državljanske neposlušnosti« v Turinu, Milanu in drugih mestih. Poudarili so, da tudi ob tem vprašanju skušajo nekateri izkriviti bistvo problema. Poiskati moramo vzroke protesta, ne pa ocenjevati metodo boja. Pri tem, je poudaril Storti, ne gre pozabiti, da je v Italiji veliko pojavov »državljanske neposlušnosti«, ki so znatno resnejši in bolj zaskrbljujoči kot to, da delavec ne plačuje listka na avtobusu: pomislimo samo na vse, ki ne plačujejo davkov ali prikrivajo svoje resnične dohodeke!

Sindikati, trdijo Lama, Storti in Vanni, niso krivi, če je izbruhnila gospodarska kriza. Kolikokrat, je dejal Storti, smo opozorili vlado in industrije na njuno drugučne gospodarske politike, investicij na Jugu in v kmetijstvu, pa nas nihče ni hotel poslušati? Toda to ne pomeni, da so naši predlogi zgrešeni.

»Naj bo vsem jasno«, je dejal v imenu vseh treh eden izmed tajnikov, »da ne pristajamo na nikakršen socialni sporazum, tudi nam ni do vročih mesecev. Hočemo se pogovarjati in ta pogajanja zaključiti s sporazumi o vseh točkah našega seznama zahtev.«

Prvi odgovor bo, na primer, morala dati sindikatno deželna vlada Lombardije, proti kateri je uperjenost v zvezi s povišanjem prevoznih tarif. Sindikalna federacija je namreč oklicala en teden po krajevskih davkih po vsej deželi. Vsek dan bodo delavci iz teh mest manifestirali pred sedežem deželne vlade, dokler ne bodo prejeli zadovoljivega odgovora.

Solidarnost z uredniki in tiskarji turinske «La Gazzetta del Popolo»

RIM, 25. — Konec novembra zapade ustavno sodišča o RAI-TV

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

Parlamentu se mudi z reformo informacije

PO VČERAŠNEM SKLEPU NAČELNIKOV SKUPIN

V TOREK, 1. OKTOBRA SEJA DEŽELNEGA SVETA

Berzanti do rešitve politične krize ne bo podal ostavke

Včeraj dopoldne so načelniki svetovalskih skupin deželnega sveta sklenili, da se bo deželni svet sestel v torek, 1. oktobra, ob 9.30, kot to določa zakon. Na tej seji bo deželni svet v skladu z določili posebnega deželnega statuta sprejel na znanje ostavko predsednika Comellija, ki jo je v ponedeljek že sporočil predsedniku deželnega sveta Berzantiju.

Sledile bodo izjave predstavnikov svetovalskih skupin, s čimer se bo razvila prva javna politična razprava o vzkrokih krize in o načinih njene rešitve. Načelniki skupin so se tudi dogovorili, da bo za vsako skupino govoril po pol ure po en predstavnik.

Zanimivo je, da je na dnevnem redu samo ena točka in to odstop predsednika deželnega sveta Comellija, medtem ko se za sedaj ne govori o odstopu predsednika deželnega sveta Berzantija, ki je bil prav tako na dnevnem redu, saj je bil Berzanti že imenovan za predsednika Tržaškega Ljudstva. O tem se na seji načelnikov skupin ni razpravljalo, očitno pa je, da je v KD prevladalo mnenje, naj ostane glede predsedstva deželnega sveta pri starem, ker nečijo, da se pred pričetkom političnih pogajanj pričela bitka okrog predsedniškega mesta v deželnem svetu.

Za sedaj se ni znano, kdaj se bo pričela pogajanja med strankami leve sredine, ker se vrše razni neformalni razgovori znotraj strank in tudi med strankami. Na tej politični fronti je za sedaj edino zanimiva uradna izjava deželnega odbora KD, ki se je izrekel za obnovitev levosredinske koalicije, ki pa je istočasno tudi plemenito podčrtal avtonomno koalicijo v odnosu do komunistov. Deželni odbor KD je pooblaščen deželnega tajnika Tonutija, da vodi pogajanja, znano pa je, da so v delegaciji Kršćanske demokracije za pogajanja ministri Toros, poslanca Belci in Bresciani, načelnik svetovalske skupine Del Gobbo in tajniki starih federacij.

OD NEDELJE DALJE

Z uvedbo sončne ure nov vozni red vlakov

Po 126 dneh legalne ure bomo v soboto popolnoma spet prešli na sončno uro, kar pomeni, da se bodo dnevi še bolj skrajšali. Kazalce na uri bo treba spet pomakniti za eno uro nazaj in bomo tako dejansko spali eno uro več. To spremembo bodo kakor običajno najbolj občutili tisti, ki urejajo vozne ređe vlakov in letal. Zaradi prehoda na sončno uro v noči med soboto in nedeljo bodo namreč spet uvedli zimski vozni red vlakov. Nove ure bodo v teh dneh razobesili na vseh železniških postajah, obenem pa jih bo objavil tudi tisk.

Zaradi sprememb v voznem redu bodo morali v noči med soboto in nedeljo omejiti vožnje vlakov. Opol-

OD DANES DO SOBOTE V GLEDALIŠČU ROSSETTI

Pomen preventivnega zdravljenja glavna tema zdravniških dnevov

Nad dvesto zdravnikov iz raznih krajev Evrope bo obravnavalo vprašanje poklicnih bolezni v ladjedelnicah

Tržaški zdravniški krogi, predvsem tisti, ki se ukvarjajo s pljučnimi boleznimi in obolenji drugih dihal, se pripravljajo na tradicionalne mednarodne zdravniške dneve, ki bodo na sporedu od danes do sobote v našem mestu. Zanimanje za to pomembno znanstveno zasedanje, ki ga na pobudo zdravniške zbornice, združenja zdravnikov ter medicinske fakultete tržaške univerze ter pod poveljstvom deželne uprave Furlanije - Julijske krajine prirejaže je osemindvajseto leto zaporedoma, je še večje ob pričakovanju udeležbe številnih zdravnikov, specialistov o boleznih dihal, iz vse države ter iz Velike Britanije, Nizozemske, Belgije, Poljske in predvsem Francije, kjer je proučevanje pljučnih bolezenskih pojavov v zadnjih letih najbolj napredovalo. Skupno se bo letosnjih mednarodnih zdravniških dnevov udeležilo nad dvesto strokovnjakov. Posebna pozornost bo posvečena vprašanju preventivnega zdravljenja poklicnih bolezni. Letos bodo specifično obravnavali pljučne bolezenske pojave v ladjedelnicah. Prireditelji zasedanja si dajejo, da bodo uslužbeni v ladjedelnicah ter na drugih delovnih mestih v okviru sodobnih znanstvenih izsledkov na tem področju dojele pomen preventivnih kliničnih izvidov ter predhodne diagnoze, na podlagi katere je mogoče premagati bolezensko stanje na samem začetku in tako zagotoviti popolno rehabilitacijo pacienta.

Zasedanje se bo pričelo v popoldanskih urah s kratko slovesnostjo, ki se je bodo udeležili tudi razni krajevni predstavniki oblasti. Med otvoritveno slovesnostjo bodo nekaterim zaslužnim tržaškim zdravnikom podelili tudi nagrade Sredzveze zvez za boj proti boleznim srca in ožilja. Delo zasedanja bo nato razčlenjeno na pet delov. Poleg vprašanja poklicnih pljučnih bolezni in ladjedelnic, bo do obravnavali problematiko nadzora, vprašanje povezave med obolenjem pljuč in obolenjem srca, zdravljenje pljučnega raka ter vprašanje ugotavljanja raznih bolezni dihal.

Uvodno besedo bo imel prof. Attilio Omodei Zorini, bivši predsednik

Vsredzveznega združenja za pljučne bolezni ter predsednik mednarodnih študijskih dnevov, Sledila bodo znanstvena poročila o nadležni ter o povezavi med pljučno in srčno patologijo. Okroglo mizo na prvo temo bo vodil rimski zdravnik prof. Serafini, drugo pa tržaški kardiolog prof. Camerini.

Nova dopolnilna pogodba za delavce lesne stroke

Delavci lesne stroke so na torškovi skupščini na seji sindikalnih organizacij gradbene stroke potrdili osnutek sporazuma dopolnilne pogodbe, Sporazum, ki je stopil v veljavo 1. septembra, predvideva povzročilo mesečne plače (15.000 lir), povzročilo dnevnih potnih stroškov (100 lir), nadomestilo za menzo (600 lir), dokler ne bodo te ure določili, kot dogovorjeno, v industrijskem področju, zagotovitev (do vključitve ohranjanja) mesta obolenih delavcu in mesečno izplačilo s strani INAM in INAIL, predujma bolniške določbe bolnim delavcem.

Ob koncu skupščine so delavci ponovno potrdili politično izbrano sindikalno enotnost za doseganje nadaljnjih pogodbenih in socialnih izboljšav.

Na sedežu «Assicurazioni Generali»

Sestanek predstavnikov pridruženih zavarovalnic

Na glavnem sedežu zavarovalnice «Assicurazioni Generali» v Trstu so se včeraj sestali pod predsedstvom sen. C. Merzagore zavarovalniške grupe, ki delujejo v okviru družbe. Sestanka so se udeležili zastopniki naslednjih pridruženih zavarovalnic: «Alleanza Assicurazioni» (Italija), «Erste Allgemeine» (Avstrija), «Wiener Allianz» (Avstrija), «Concorde Belges» in «Minerve» (Belgija), «Generali France», «La Concorde» in «La Fédération Continentale» (Francija), «Deutscher

V veljavi od 30. septembra

Novi urnik za trgovine

Tržaška občina je objavila novi urnik, po katerem bodo poslovala trgovine na našem področju od prihodnjega ponedeljka dalje. Urnik je naslednji:

Trgovine s jestvinami, drogerije in cvetličarne od 8.00 do 13.00 in od 16.30 do 19.00.

Mlekarne in pekarnice od 7.40 do 13.00 in od 17.00 do 19.00.

Slaščičarne od 8.00 do 20.00. Ribarnice od 8.00 do 14.00.

Trgovine z raznim blagom in izdelki od 8.30 do 12.30 in od 15.00 do 19.00.

Trgovine s sadjem in povrtnino od 7.30 do 14.00 ob sobotah in pred prazniki od 7.30 do 13.00 in od 17.00 do 19.00.

Mesnice od 7.30 do 13.00, ob sobotah in pred prazniki od 7.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.00.

Zveza trgovcev s sadjem in povrtninami na delo je za jutri napovedala enourno stavko (od 8.30 do 9.30) v solidarnost s vsedravnim strokovnim sindikatom trgovcev na delo. Odgovorno ministrstvo je namreč zavrnilo njihovo zahtevo o preklicu dnevnega fakturiranja.

Zveza trgovcev s sadjem in povrtninami opozarja, da je to le začetek protestnih ukrepov in da bodo v prihodnosti, če ministrstvo ne bo preklicalo dnevnega fakturiranja, o klicali daljše stavke in paralizirali italijanska tržišča.

NA MINISTRSTVU ZA TRGOVINSKO MORNARICO

Odbornik Stopper bo danes obrazložil stališča dežele Furlanije - J. krajine

Glede preosnove državnega ladjevja se ta povsem ujemajo z gledišči sindikalnih organizacij

Na ministrstvu za trgovinsko mornarico v Rimu se bodo danes sestali ministri Coppo in predstavniki italijanskih dežel, ki jih bo neposredno prizadela napovedana preosnova ladjevja «pretežnega deželne države», to je Furlanije - Julijske krajine, Veneta, Campanie in Ligurije. V zvezi s tem se je v našem mestu deželni odbornik za industrijo in trgovino N. Stopper včeraj sestel s predstavniki pristajniškega, ladjedeljskega in pomorskega odbora sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL.

Stopper je orisal namen današnjega sestanka v Rimu: minister Coppo, ki se je pred tem posvetoval s predstavniki sindikalnih zvez, z voditelji finančne družbe Finmare in štirih prizadetih pomorskih družb (Itale, Adriatic, Tržaškega Ljudstva in Tirrenie), bo na današnjem srečanju seznanjen z mnenjem predstavnikov omenjenih dežel.

Odbornik Stopper je naglasil, da se gledišča deželne odbora glede napovedane preosnove državnega pomorstva — za katero je v pripravi poseben zakon, s katerim se

še vedno ukvarja senat — povsem ujemajo z gledišči tukajšnjih sindikalnih organizacij. Na rimskem srečanju bo Stopper kot predstavnik naše dežele zagovarjal nujnost uresničitve sklepov Medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje Cipe iz leta 1971, to je nujnost okrepitev pomorskih dejavnosti, potrebo po sprotne padomeščanju potniških ladij s tovornimi enotami, nujnost okrepitev dejavnosti turistične značaja (križarjenja) in izboljšanja obstoječih zvez z otoki, zlasti s Sardinijo in Sicilijo. Stopper se bo nadalje zavzel za pripravo podrobnega načrta o nabavi 2,5 milijona ton novega trgovinskega ladjevja v razdobju treh let. Načrt naj bi predvideval tudi «podpravljanje» tistih ladij, ki plujejo sedaj pod raznimi tuji zastavami. Nadaljnje zahteve se nanašajo na nekatere pomorske zveze, tako na primer z Avstralijo in Južno Ameriko, na katerih je potniški promet še vedno živahen. Te zveze naj bi se redno nadaljevale še pet let. Končno bo Stopper podudal nujnost ponovnega finanširanja obstoječih zakonov o kreditiranju pomorstva in ladjedelstva.

V razpravo so posegli sindikalni predstavniki Burlo (CGIL), Franco (UIM - UIL) in Davoli (CGIL), ki so posebej poudarili, naj bi odbornik Stopper na današnjem sestanku v Rimu prikazal najnovejša trgovinsko mornarico z najnovejšimi njegova sprejetja zakonske norme o preosnovi državnega pomorstva po predhodni odobritvi popravkov, ki so jih k izvirnemu besedilu zakona predlagale sindikalne organizacije, in ki jih je svoj čas že sprejel minister Pieraccini.

Od jutri v Škedinju praznik «Noi Donne»

Jutri se bo v Škedinjski kinodvorani začel tridnevni praznik napredne ženske revije «Noi Donne», ki ga prireja pokrajinski odbor Zveze demokratskih žena. Poleg raznih kulturnih predstav in družabnosti bo na sporedu tudi vrsta okroglih miz o problematiki ženske v sodobni družbi. Prva okrogla miza bo na vrsti jutri ob 17. uri na temo «Šola in družba», v soboto, ob isti uri, bodo obravnavali temo «Reforma družinskega prava», v nedeljo pa bo na sporedu okrogla miza na temo «Ženska danes».

Kot rečeno, bo vsak večer tudi kulturna prireditev. Jutri, ob 21. uri, bo nastopila igralska skupina «Il Canzoniere Veneto», v soboto, ob 20.30, bo igralska skupina iz Tarcenta uprizorila enodejansko «Berli, beri Kantarina...», nakar se bo občinstvu predstavil mladinski mešani pevski zbor «Rdeča zvezda» iz Saleza. Tudi za nedeljo sta predvideni dve kulturni predstavi. Ob 16. uri bo predstava glasbe in dialektov, zvečer, ob 20. uri pa bo na sporedu recital Jimine Zeller.

Predstava bo sledil vsak večer ples, obenem pa si bo občinstvo lahko ogledalo razne zanimive razstave.

Nove pobude deželnega odbora

Deželni odbor, ki nadaljuje z rednim poslovanjem v pričakovanju formalnega sprejetja nedavnega odstopa s strani deželnega sveta, je včeraj pod vodstvom predsednika Comellija obravnaval nekatera peča vprašanja z raznih področij in sprejel ustrezne sklepe. Na predlog odbornika za šolstvo in kulturo dejavnosti Dal Masa in za izseljenstvo Romana, je odbor sprejel sklep o podelitvi novih oblik pomoči, zlasti študijskih štipendij, sinovom izseljenih deželanov, ki študirajo v tujini. Na predlog odbornika za javna dela Giusta je odbor sprejel vrsto sklepov v zvezi z uresničevanjem javnih del pod nadzorom občinskih uprav. Sprejel je bil tudi predlog odbornika za industrijo in trgovino Stopperja o okrepitev raziskovalnih del v okviru rajbiškega rudnika. Nadaljnji sklepi se nanašajo na šport, turizem, promet in kmetijstvo.

Provincia di Trieste

TRŽAŠKA POKRAJINA

Razpis natečaja

Štev. prof. 27/513-74

V smislu člena 7 zakona št. 14 od 2. 2. 1973

se opozarja

da je uprava sklenila po postopku, ki ga predvideva člen 1. odstavka a) istega zakona, razpisati natečaj za popravilo in asfaltiranje občinske ceste za Jezero (S. Lorenzo) v smislu odstotnega višanja na celotno ceno, ki se predvideva v znesku 13.500.000 lir, kolikor znaša izključna cena.

Prošnje za vabilo na natečaj morajo prispeti na naslov te uprave (Trg Vittorio Veneto 4 — Trst) do 12. ure 5. oktobra 1974.

Predsednik (dr. Michele Zanetti)

ZASEDBA POKRAJINSKE PALAČE SE NADALJUJE

Široka solidarnost javnosti z združenjem spastikov AIAS

Danes sestanek s predsednikom deželnega sveta Pittonijem

Zasedba sejnih dvoran pokrajine na Trgu Vittorio Veneto je dosegla prve uspehe. Spastikom, njihovim družinam in osebu združenja AIAS so izrekli solidarnost in podporo tovarniški sveti, socialni delavci, sindikalne in politične organizacije, danes zjutraj ob 9. uri pa se bo z njimi sestel podpredsednik deželnega sveta Pittoni. S svoje strani so zasedajoči nadaljevali tudi včeraj s svojo pogumno pobudo. Na okra pokrajinske palače so razobesili nove transparente, natiskali so letake, ki jih bodo danes zjutraj razdelili pred vsemi tovarnimi, na avtomobilu so nastavili zvočnike in tako lahko seznanjajo mimoidoče z razlogi te nenavadne oblike protesta.

Včeraj so skupino, ki je zasedla palačo obiskali in jim izrazili solidarnost zastopniki tovarniškega sveta GMT, ki so se obvezali, da bodo sprožili v tovarniški sestanku vprašanj zdravstvenega in socialnega skrbitva tudi v zvezi s problemi spastikov. Pismo zasedajočim je naslovljeno tudi načelnik komunikacijske skupine v deželnem svetu Mario Colli, kakor tudi konfederacija delavskih sindikatov CGIL, CI SL in UIL. Zasedajoči pa so poslali brozovaje zastopnikom Svetovne organizacije za zdravstvo, ki zasedajo pri Nabrežini, ministrstvu za zdravstvo in vsem krajevnim upravam, doslej pa ni bilo nobenega odgovora.

Za vprašanja spastikov in njihove združenja se je včeraj pozanimal tudi socialistični odbornik Lucijan Volk, ki je posredoval za sestanek z deželnim podpredsednikom Pittonijem. V popoldanskih urah se je sestel pokrajinski odbor, ki je v bistvu potrdil, kar sta že na prvi dan zasedbe izjavila tako predsednik Zanetti kot odbornik za škrbitvo Pacor, da pokrajina ni pristojna za tovrstna vprašanja. Kot je znano, zasedajoči zahtevajo, naj pokrajina publicizira njihovo ustanovo, ki je sedaj privatna, zaradi česar nima značaja stalnosti, ki bi bil nujen. Pokrajinski odbor je aprila letos odobril sklep, s katerim se je obvezal, da bo preučil možnost začasne publicizacije ustanove, v pričakovanju dokončne rešitve z ustanovitvijo zdravstvenega konzorcija. Doslej pa je ta sklep ostal samo na papirju.

Seveda pa je odgovornost mnogo širša in ne pade samo na ramena pokrajinske ustanove. Dežela je, na primer, pred štiri leti dodelila pol milijarde lir, ki jih niso še uporabili za spastike, občina pa tudi ni še storila ničesar na tem področju socialnega skrbitva. Zaradi tega so komunistični svetovljani Spetič, Burlo in Monfalcon naslovlili na župana vprašanje z zahtevo, naj se občina takoj izreče in sprejme potrebne obveznosti.

Med zasedbo so tudi pripravili dokument o stanju spastikov, v katerem ugotavljajo, da je za njihovo škrbitvo zadoležna zasebna ustanova, ki brede v hudih finančnih težavah in ne nudi vse potrebne pomoči za premostitev velikanskih problemov, pred katerimi se znajdejo spastiki in njihove družine. V Trstu je, na primer, nad 175 spastikov, v centru pri Sv. Andreju pa jih lahko zdravijo samo nekaj nad sto, vseeno pa ima združenje zelo velik deficit in ne more nuditi najboljšega skrbitva. Za globalno rešitev je nujna publicizacija ustanove, ugotavljajo, ki bo osebju in bolnikom zagotovila možnost čimboljše delovanja in zdravljenja.

V turek, 24. t.m. je v krogu svoje družine EDVARD GRUDEN iz Nabrežine praznoval svojo 70-letnico. Sorodniki in prijatelji mu čestitajo in mu kljujejo še na mnoga leta.

Mednarodnem centru za teoretsko fiziko v Miramuru je Edvard Zajec priredil skupno s petimi inozemskimi slikarji, ki uporabljajo komputere za svoje ustvarjanje, zanimivo razstavo, ki je na ogled javnosti v dopoldanskih in popoldanskih urah.

OKROŽNICA ŠOLSKEGA MINISTRSTVA

Prihodnji teden začetek šolskega leta 1974/75

Okrožnica določa roke pouka in zrelostnih izpitov na vseh šolah

Prihodnji teden se bo pričelo novo šolsko leto. Ministrstvo za šolstvo je v ta namen že razposlalo posebno okrožnico, v kateri so navedeni roki za šolsko leto 1974/75. Na vseh šolah, razen univerz, glasnih šol in umetnostnih akademij, se bo pouk pričel s 1. oktobrom in se bo zaključil 28. junija. Šolska skrbništva bodo na podlagi omenjene okrožnice lahko skrajšala ta rok za nekatere šole in posamezne razrede. Tako bodo prvi, tretji in četrti razredi osnovnih šol lahko zaključili po odtiču šolskega skrbništva 12. junija. Na nižjih srednjih šolah ter umetnostnih zavodih, ki štejejo manj kot dvanajst razredov, bodo zaradi priprave na zaključne zrelostne izpite zaključili šolsko leto 12. junija, na šolah z več kot dvanajstimi razredi pa se bo pouk zaključil že 7. junija. Iz istih razlogov lahko zaprosijo za spremembo rokov pouka poklicni zavodi.

Posamezna trimesečja bodo tako porazdeljena: prvo od 1. oktobra do 21. decembra, drugo od 22. decembra do 22. marca in tretje od 23. marca do zaključka šolskega leta. Kakor v prejšnjih letih bodo posamezni ravnatelji na predlog profsorskega zbora lahko razdelili šolsko leto na dve trimesečji — prvo od 1. oktobra do 8. februarja in drugo od 9. februarja do zaključka pouka.

Ocenjevalne komisije za prve, tretje in četrte razrede osnovnih šol bodo morale zaključiti svoje delo v zadnjem tednu pouka, na nižjih srednjih šolah pa bodo morale objaviti končne šolske izide najkasneje do 14. junija. Za zadnje razrede višjih srednjih šol se bo pouk zaključil že 31. maja.

Poletni rok izpitov za druge razrede osnovnih šol se bo začel dva dni pred zaključku pouka, to je 14. junija, jesenski rok pa 2. septembra. Izpite za pete razrede osnovnih šol pa bodo določila posamezna šolska skrbništva. Izid izpitov mora biti objavljen do 21. junija. Na nižjih srednjih šolah se bodo zrelostni izpiti pričeli 17. junija in se bodo morali zaključiti najkasneje do 28. junija, jesenski rok pa se bo začel 2. septembra in zaključil 13. septembra. Na višjih srednjih šolah pa bo matura 2. julija.

V otroških vrstah bodo zaključili pouk 30. junija.

Povisek prispevka za gospodinjstvo pomočnice

Vodstvo INPS je sporočilo, da bo v kratkem odobrili dekret za ključnega ministrstva ter ministrstva za delo o povzki obveznega zavarovalnega prispevka za gospodinjstvo pomočnice. Povisek bo veljal od 1. julija 1974 dalje.

Znesek prispevka na uro, ki je vključen v kvoto za družinsko doklado, se po novem odloku zviša od 118 na 125 lir (15 lir v breme uslužbenca), od 207 na 214 lir (25 v breme uslužbenca) ter od 235 na 242 lir (36 v breme uslužbenca).

Znesek, ki ni vključen v omenjeno kvoto, pa se zviša od sedanjih 98 na 105 lir, od 172 na 183 lir ter od 245 na 262 lir.

Nočna akcija organov javne varnosti

Prejšnje noč so po nalogu notranjega ministrstva sile javnega reda izvedle posebno akcijo za preprečevanje kriminalnih dejavnosti. V vsej pokrajini so agenti kvestre, v firencajske policije, karabinjerji in finančni strážniki identificirali 3.161 oseb, med katerimi je bilo 578 tujcev, ustalili so 1.628 vozil, pregledali so 25 javnih lokalov, naprtili so 38 glob za razne prekrške proti metnemu zakoniku in so aretirali eno osebo.

Mat in hčr ranjeni pri trčenju v Istri

V prvih popoldanskih urah so z jugoslovanskim rešilecem pripeljali v tržaško bolnišnico 65-letno Emilio Zovich por. Musul iz UL. Commercial 39-I in njeno 37-letno hčer Grazielo Musul por. Millo, bivajenka št. 9 v Rio Storto v Miriljah. Ženski sta se ranili pri prometni nesreči, ki se je pripetila blizu Pazina, ko je avto, v katerem sta se peljali, trčil v tovornjak, ki je privozil z nasprotne smeri. Emilia Zovich se je pobila po glavi in prsih teh si zlomila nekaj rebrov, nje na hči pa se je samo potekla. Prvo so sprejeli na zdravljenje v kirurškem oddelku s prognozo okrevanja v dveh tednih. Grazielo Musul pa so samo obvezali in ji priporočili teden dni počitka.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono

DOMICIJAN BOŽJEGLAV

Pogreb dragoga pokojnika bo danes, 26. septembra 1974, ob 15.30 iz tržaške glavne bolnišnice na domače pokopališče pri Koroskih (Sv. Barbara).

Zaljubljen žena Ljuba, sinova z ženama, vnukinja Lara, sestra in bratje in drugo sorodstvo

Zalovanju se pridružuje družina Cleva

Koroski (Sv. Barbara), 26. septembra 1974

Koroski (Sv. Barbara), 26. septembra 1974

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

VAS tudi letos vlijudno in prijateljsko vabi k vpisu ABONMAJA za sezono 1974 - 75

VPISOVANJE ABONENTOV DO 28. SEPTEMBRA, OD 8. DO 14. URE, PRI GLAVNI BLA-GAJNI KULTURNEGA DOMA, UL. PETRONIO 4, TEL. 734265 TER OD 30. SEPTEMBRA DO 5. OKTOBRA V TRŽAŠKI KNJIGARNI, UL. SV. FRANČIŠKA 20, TEL. 61792.

Dosedanji abonenti lahko tudi telefonsko obnovijo abonma do sobote 28. t.m.

Šolske vesti

Šolsko skrbništvo sporoča, da so bile 19. t.m. objavljene dokončne predloze letvice proslavce za poverjenosti mesta za nedoločen čas na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1974/75. Letvice bodo na vpogled 10 dni vsak dan od 10. do 12. ure na znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom «France Prešeren», Vrdeška cesta št. 13/1.

Ravnateljstvo državnih srednje šole «Igo Gruden» v Nabrežini sporoča, da bo začeta šolska masa dne 10. 1974 ob 9. uri v nabrežinski župni cerkvi. Učenci naj se zberejo pred cerkvo pri minut pred pričetkom mase.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega «A. M. Slomšek» Trst sporoča vsem dijakom, da bo šolska masa 1. oktobra ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu sporoča, da bo začeta šolska masa v torek, 1. oktobra 1974, ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Triz 16.00 «Milano odia: la polizia non può sparare». V glavni vlogi Thomas Milian in Henry Silva. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Bullitt». V glavni vlogi Steve McQueen. Barvni film. Capitol 16.30 «Peccato veniale», barvni film. Igra Laura Antonelli. Prepovedano mladini pod 18. letom. Cristallo 16.30 «Altrimenti ci arrabbiamo». Igrata Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.

Inpero 16.00 «Jesus Christ Superstar» Barvni film za vse. Filodrammatico 16.30-22.00 «Le scimmie di San Valentino», barvni film. Igra Francoise Prevost. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «Jeff Bolt l'uragano di Macao», barvni film. Ideale 16.30 «Violenta davanti al marito», barvni film. Igra Barbara Mills. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30-21.45 «Il giorno dello sciacallo», Igrata A. Badel in T. Britton. Barvni film. Astra 16.30 «Anda Muchacho spara», barvni film. Igrata F. Testi in Jose Calvo.

Abbazia 16.00 «Viaggio al 70 pianeta», znanstvenofantastični film v barvah. Igrata John Ager, Greta Thyssen.

Mignon 16.00 Serija znanstvenofantastičnih filmov: «La cortina di bambù», barvni film. Igra Dan Durea. Radio 16.00 «L'avventure di caccia di prof. de Paperis». Walt Disney v barvah.

Volta - Milje 15.00-17.00 «Cheyenne il figlio del serpente», barvni western. Igra John Mitchell.

Razna obvestila

Predsedstvo TPPZ obvešča vse orkestraše, da bo prva skupna vaja jutri, 27. t.m., ob 19. uri v Bazo-viškem domu.

Mali oglasi

TAKOJASNJA DOBAVA 128, 127; 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69;

NEZAMENLJIVOST NEURVŠČENIH

Svet jih spoštuje tudi brez orožja

Že prve dni zasedanja generalne skupščine OZN je bilo moč ugotoviti, da so nevrščeni izredno pomemben dejavnik v mednarodnih dogajanjih

«Po čem se solidarnost med nevrščeni razlikuje od solidarnosti med člani Atlantskega ali Varšavskega pakta? Takšno ali podobno formulirana vprašanja postavljajo na Zahodu tisti, ki bi hoteli nevrščene izenačiti z vojaškimi bloki ter jih proglasiti za nekakšne tekmece oziroma nasprotnike svojega lastnega bloka.

Tudi predsednik tokratnega zasedanja generalne skupščine OZN, alžirski zunanji minister Bouteflika, predstavnik nevrščene dežele, je moral že na svojem prvem srečanju s častniki odgovoriti na podobna provokatorska vprašanja. Prav zares — provokatorska, saj jih drugače ni moč imenovati. Toda alžirski zunanji minister je nanje zelo učinkovito odgovoril. Zelo jasno, bi rekli, ko je izjavil, da so bloki bili in so še danes vojaške zveze, zasnovane na nasprotnosti ideologij, skladno s tem pa so tudi njihove politične naperne druge proti drugemu. Medtem ko niso nevrščeni nikoli niti pomislili, da bi postali vojaška sila, naperjena proti komurkoli.

Pojav nevrščeni ni bil dočakan s simpatijami. Najmanj so bili naklonjeni oni, katerim ni bilo — da so tako izrazno — simpatični, da so se «majhnj» začeli vmešavati v sistem, s katerim so upravljali «veliki». Zaradi tega so nevrščene splošno dolgo «spregledovali», a ko so jih opazili, je bilo to najpogosteje, ko se je skušalo dokazati, da se v blokovsko razdeljenem svetu pač vsakdo mora opredeliti.

A ko se je pokazalo, da nevrščeni resnično ne pripadajo nobenemu bloku, se jim je začelo — zlasti lani, v času alžirske konference — dokazovati, da so si preveč različni in pa, da različni vsekakor ne more predstavljati moči, marveč da je to najočitnejši dokaz slabosti. Skratka, skušalo se je na proces nastajanja in krepitve gibanja nevrščeni vplivati tako, da bi to čimprej bilo zbrano s površja mednarodnega političnega prizorišča kot nekakšen ključ, ki ga je treba odpreti, da se v vsakomur jasno, da v tem pogledu ni šlo za nobeno naključje, marveč za realno in nujno potrebo, da se vprav prek takega gibanja zanejanje v svetu odkrivati in reševati problemi, ki so bili predolgo rasino prikrižani in zapostavljeni, a pri tem ni prišlo nobenemu od «veliki» na pamet, da je prav to bil osnovni razlog, da so se nekatera bistvena svetovna protislovja zlela nerješljiva, se vse naprej zapletala in razvijala, vso situacijo vodila k vsakomur jasni zaključni katastrofi.

Toda vtem je, nasprotno, alžirska konferenca dokazala, da so nevrščeni, navzven vsem različnim, lahko in še kako enotni, ko se postavi vprašanje njihove neodvisnosti, enakopravnosti in nadaljnega napredka. Se v tistem trenutku so jih bili proglasili za tretji blok. Ne samo to, bili so tudi opozorjeni, naj ne bodo presenečeni, če se bo z njim, namreč z gibanjem nevrščeni, ravnavo kot da je blok. Zelo kmalu, že na preteklem rednem, a še bolj na splošnoizrednem zasedanju generalne skupščine (ko je tekla razprava o surovinah in razvoju), je solidarnost nevrščeni nekatere začela motiti.

Nevrščeni — kot je pretekli dni bilo rečeno v generalni skupščini OZN — ne žele biti tekmečki nikogar, kot jim tudi ni do tega, da bi se pripravili z velikimi. V obdobju vzajemnega spoštovanja med velikimi svetovni nevrščeni — najboljši zainteresirani na tem popuščenju, ki naj bo veljavno za vse, ne samo za izbranec.

Nevrščeni že od začetka dajajo izreden prispevek k popuščenju. Dejavno sodelujejo pri izboljšanju odnosov med državami, da celo pomagajo oziroma prispevajo, da bi ne prišlo do spopadov med največjimi, kot je n. pr. pokazala njihova uspešna intervencija v varnostnem svetu, ko je konec lanskega leta kriza na Blžnjem vzhodu kmalu privedla ZDA in SZ na sam rob neposrednega spopada.

Pobude nevrščeni ter njihov prispevek k naporom, da bi se v svetu ustvaril nek pravičnejši gospodarski in socialni sistem, pri tem pa obenem obvaroval in utrdil

mir, jih uvrščajo med važne, nezamenljive udeležence v mednarodnih dogajanjih. Ta nezamenljivost je bila, kot že omenjeno, večkrat dokazana. Načela nevrščeni — da je treba v odnosih med državami spoštovati enakopravnost, neodvisnost ter nevrščanje v notranje zadeve drugih — jim zagotavljajo čedalje večje spoštovanje vseh miroljubnih sil sveta, tembolj, ker njihov ugled ne temelji na moči orožja, temveč na neopodbitnosti in moči njihovih argumentov. Ni dvoma, da danes ni več moč postavljati vprašanja utemeljenosti in koristnosti gibanja nevrščeni, da danes nevrščeni državi ni več moč, kot nekoč, gledati zviška ter skušati ustvarjati videz, kot da jih ni oziroma, da predstavljajo zgolj naključjen in absurdni pojav, marveč se njihova vloga in pomen objektivno vse bolj krepi.

Ena najbolj popularnih ameriških pevk lepa črna Ann Peebles pri sebi prihodni mesec na daljšo turnejo po Evropi

POZITIVNE POSLEDICE SMOTRNE AGRARNE POLITIKE

Makedonija nekaj več kot jugoslovanska Kalifornija

V nekaj letih je morala iskati za svoje pridelke trg v vsej Jugoslaviji, v kratkem bo morala tržišče razširiti na širša evropska področja

V dneh, ko se povsod govori o ekonomski krizi, o slabem pridelku in o bližajoči se siskli kar prijetno, ko neke zalešiš nekakšno oazo, ki te prepričuje o obratnih perspektivah. Če smo lahko letos zapisali za Jugoslavijo, da je doživela izredno dobro leto, velja za SR Makedonijo ugotovitev, da doživlja velike rezultate v kmetijstvu že vrsto let in da so ti rezultati dejansko šele začetek nekakšnega novega obdobja, ki bo to do večraj tako zaostalo področje privedlo na raven visoko razvitih kmetijskih področij.

V Makedoniji so v zadnjih letih zabeležili malone neverten napredek v kmetijstvu. V letih od 1968 do 1973 se je namreč skupna kmetijska proizvodnja v Makedoniji povečala za 40 odstotkov. Takšno naraščanje je omogočilo predvseh sistematična agrarna politika, ki je ustvarila temelje za nadaljnji razvoj kmetijskega gospodarstva, za spremembo

strukture kmetijstva in upoštevala izredne prirodne pogoje. Posvečena je bila namreč pozornost racionalnemu vlaganju velikih sredstev in sicer predvsem v razširitev in razčlenitev hidrosistema, nadalje v nove sodobne plantazne nasade, pa tudi v gradnjo silosov in podjetij za predelavo kmetijskih pridelkov.

Velik del Makedonije ima izredne klimatske pogoje za pridelovanje sadja, grozdja, povrtnine, cvetja, tobaka itd. Osrednja Makedonija ima področja s 310 sončnimi dnevi na leto, ima sredozemsko klimo in še marsikaj posebnega. Primanjkuje pa ji vode. Toda namakalna mreža se iz leta v leto veča, kajti od 635 tisoč ha obdelovalnih površin sedaj namakajo že 95 tisoč ha. Že prihodnje leto bodo lahko namakali 140 tisoč ha, v nekaj letih pa celo 50 odstotkov vseh obdelovalnih površin, to se pravi nad 300 tisoč ha zemlje.

Samo ob sebi se razume, da pri-

merno vložena sredstva dajejo tudi ustrezne rezultate. In zato je začela Makedonija pridelovati tolikšne količine posameznih kultur, da jih more in tudi mora izvažati po vsej Jugoslaviji. Ne bo pa minilo veliko let, ko bo s svojimi pridelki morala tudi na tuja tržišča.

Nekaj podatkov o tem, kaj do večraj zaostala Makedonija že danes pridelava: Z 28 tisoč ha vinogradov pošlje Makedonija na trg 150 tisoč ton grozdja. Rizna polja se iz leta v leto večajo in Makedonija je v kratkem krila že polovico jugoslovanskih potreb po rižu in to z rižem, ki bo višje kakovosti kot je bil nekoč droban makedonski riž. Pridelavce paprike je že lani pridelavce količino 100 tisoč ton, prav tako pridelajo v Makedoniji že nad 100 tisoč ton paradizjaka, okoli 30 tisoč ton tohaka in nad 10 tisoč ton bombaza. Makedonski nasadi dajejo nad 50 tisoč ton jabolk in prav tako veliko drugega sadja, lani pa so v makedonskih farmah za kokiši imeli 340 milijonov jajc.

V letih od 1968 do 1973 so v Makedoniji vložili v kmetijstvo in sicer samo na družbenem sektorju 19,7 odstotka celotnih investicij, kar je bilo v tem času vloženi v razvoj gospodarstva. To se pravi, da so Makedonci namenili kmetijstvu kar eno petino vseh svojih naložb. V razdobju od 1971 pa do 1975 nameravajo vložiti v kmetijstvo novih 233 milijard starih dinarjev, kar bo prav gotovo solidna materialna baza, pa čeprav niti to še ne bo zadostovalo, da bi se Makedonija na tem področju povzpela na raven bolj razvitih predelov Jugoslavije. Toda že to naložbo bodo omogočile, da bo Makedonija izredno povečala svoj pridelke grozdja, vina, zelenjave, sadja, riža, pa tudi industrijskih kultur, namreč bombaža, maka, tobaka itd.

Nekdo je v zvezi s temi obsežnimi načrti rekel, da se Makedonija spreminja v jugoslovansko Kalifornijo. Drugi pa menijo, da bo Makedonija v jugoslovanskih merilih več kot je Kalifornija v ameriških merilih, kajti po nekaterih računih bi mogla Makedonija v razmeroma kratkem času postati «zanimivo» kmetijsko proizvodno področje ne le za Jugoslavijo, pač pa za Evropo. V tem smislu je govor o industrijskem razvoju kmetijstva, namreč v smislu načrtov, ki so jih izdelali lani in ki predvidevajo razvojno dobo do leta 1978. V prvi etapi tega razvoja predvidevajo gradnjo petih živinorejskih farm s po 5 tisoč kravami, nadalje farmo za 4 tisoč telet, nadalje farme za 40 tisoč prašičev, dalje 2600 ha novih vinogradov, gradnjo velikih centralnih kleti, velikih hladilnikov, silosov, ribnikov itd., ubira.

Skratka, Makedonija ubira nagle korake v smeri novih razvojnih ciljev, ki bi mogli to do večraj najbolj zaostalo področje Jugoslavije pripeljati med razvita področja.

Prejeli smo

IL PONTE, Mesečna revija za politiko in slovstvo. Štev. 2-3, leto XXX. Izdaja založba La nuova Italia editrice di Firenze.

NA VSAKOLETNEM TOVARIŠKEM SREČANJU V NOVAKIH PRI CERKNEM

Zdravniki in strežno osebje ponovno v bolnišnici «Franja»

Kaj je bilo med letom storjenega, da se ta spomenik humanosti ohrani

«Tovarištvo, požrtvovalnost, samoodpoved in iniciativnost, ki so bile med NOB naša najmočnejša doživetja — začetek in življenje bolnice «Franja» — naj nam bodo še v nadaljnjem delovanju simbol, ki ga bomo posredovali naši mladini.»

Te besede je zdravnica Franja napisala na spominski fotografije, ki so jih na srečanju v soboto, 21. septembra t. l. prejeli zdravniki, bolničarji, bolničarke in strežno osebje — nekdanje partizanske bolnice «Franja» v soteski Pasic v Novakih pri Cerknem.

Lepo je, zares lepo, kadar se srečajo nekdanji partizani, čeprav so tri desetletja starejši. Med take borce so spadali med narodno-osebno borbno tudi zdravniki, bolničarji, bolničarke in strežno osebje. Tem je bila zaupana skrb in nega tistih tovarišev, ki so bili v boju huje ali lažje ranjeni. Da so ranjeni borci bili čimprej prepeljani ali preneseni v skrite partizanske bolnišnice, so skrbeli tudi komandanti in komisarji operativnih odtelov. Spomnimo se samo skrbi maršala Tita, ki je v bitki pri Neretvi poskrbel tudi za rešitev 4000 ranjenec. Spomnimo se prostorsko bližnjega dogodka, ko je cela XXXI. divizija sprejela 84 huje ranjenih borcev iz bolnice «Franja» in «Parla» in jih v av-

sebjem. Takrat je bila v nas vseh vedno živa in povsod prisotna ena sama želja: zmagati in živeti! To je bila tista živa — življenja, krog in upora polna sila — ki nas je držala pokonci, da smo vztrajali, da smo v njo verjeli.

Kako krhko, puho in prazno je vse tisto, kar so nekdanji oblastniki hoteli vsiliti v nas in našo zavest in kako močno, veliko, trdno in naše je vse, kar ima izvor v kmečkih uporih in narodno-osebno borbni borbi! Še stoletja naprej bodo rodovi za nami hlastno zajemali — kraje, imena, letnice in datume — iz kronike, ki smo jo pisali v štiriletni narodno-osebno borbni borbi!

Ne vem, če sem s temi besedami ujel vsaj delček tistega razpoloženja, ki je v soboto 21. septembra privedlo v našo spominsko fotografijo. To je bila tista živa — življenja, krog in upora polna sila — ki nas je držala pokonci, da smo vztrajali, da smo v njo verjeli. Kako krhko, puho in prazno je vse tisto, kar so nekdanji oblastniki hoteli vsiliti v nas in našo zavest in kako močno, veliko, trdno in naše je vse, kar ima izvor v kmečkih uporih in narodno-osebno borbni borbi! Še stoletja naprej bodo rodovi za nami hlastno zajemali — kraje, imena, letnice in datume — iz kronike, ki smo jo pisali v štiriletni narodno-osebno borbni borbi!

Vedno snujoča in nikoli mirujoča — kadar gre za nekdanjo bolnico «Franjo» — in po vsem Cerknjanskem in Idriskem poznana in priljubljena zdravnica Franja

nja je navzočim podala kratko poročilo o delu odbora za obnovo in ohranitev bolnice «Franja». Na lanskem srečanju dne 2. septembra 1973 je bil ustanovljen poseben odbor, sestavljen iz zdravnikov in bolničarjev. Ob ustanovitvi je odbor prezel nalogo, da obnovi ta partizanski spomenik ta-

Janez Petnelj, ki je pokazal kraj, kjer so potem zgradili bolnišnico «Franjo»

ko, da bodo številni obiskovalci videli prav tisto znanje in notranjo podobo z usjo opremo, kot jo je imela bolnica med NOB. Tovarišica Franja je med drugim povedala, da vsako leto obišče ta e-

ANDREJ PAGON - OGAREV

(Nadaljevanje na 6. strani)

Dvoje skrajnosti čikaškega naj...

Novejša zgodovina ZDA je pokazala ali vsaj nakazala, da je v Ameriki korupcija precej razširjena. Toda če je v vsej deželi veliko korupcije, je v Chicago največ. Tako pravijo sami Američani, celo prebivalci Chicago se s tem bahajo. Chicago je namreč mesto Al Caponeja, Johna Dillingerja in podobnih ljudi, pa tudi policajev, ki najprej streljajo, nato preverjajo upravičenost svojega početja. Tako trdijo v New Yorku za Chicago, Carolyn Porter, simpatična črnka, ki priznavajo sami prebivalci Chicago, ki so obsedeni od «miselnosti», da se drugo mesto največje dežele na svetu in jim je prav to, da se čelo drugega mesta ZDA, nekoliko narobe, kajti njihov nebotičnik «Sears» je visok 475 m in bo najvišja zgradba na svetu, 30 m višja od najvišjega nebotičnika v New Yorku, Chicago ima tudi prvi nebotičnik z jekleno strukturo, Chicago ima še vrsto drugih prednosti saj Chicago ima največjo borzo žita na svetu, največjo trgovinsko zgradbo na svetu, največji promet v proizvodnji mesa in letalski promet v ZDA, 30 milijonov potnikov; lako, skozi katero gre več ladij na leto kakor skozi Panamski prekop, v Chicago so 1942 leta uvedli prvo kontrolirano atomsko reaktorje, v Chicago je Picasso postavil svojo najvišjo in največjo skulpturo, 15 m visok in 162 t težak kip, skratka Chicago ima celo vrsto naj...

stavnosti in turistični urad. Ker sta «storž» zgrajena ob reki Chicago, imata v «kleteh» pristanišče za motorne čolne stanovalce. Samo kilometer od «storžev» se začne jezero Michigan.

Vendar prebivalci «storžev» pravijo, da je še lepše v 100-nadstropni palači John Hancock. Tam je namreč življenje bolj živo, kajti od 13. do 41. nadstropja so pisarne in uradi najrazličnejših ustanov, nato so štiri nadstropja namenjena trgovinam, od 45. do 92. nadstropja so stanovanja, na vrhu pa so televizijski studiji in podobne ustanove, ki zavzamejo preostalih 7 nadstropij. Posebno prijetno, pravijo, je za tiste, ki stanejoje v palači in hkrati v njej tudi delajo. Nekdo na primer stanuje v 90. nadstropju, zaposlen pa je v pisarni, ki je kakih 50 nadstropij nižje, ko zjutraj pozdravlja, se najprej z «lokalnim» dvigalom vsuosti nadstropje dve nižje, kjer se prestopi na «ekspresno» dvigalo, nato pa spet prestopi na «lokalno» dvigalo, ki ga pripelje v nadstropje, kjer je njegova pisarna. Ekspresna dvigala se ustavljajo le vsakih 10 nadstropij.

V palači ima ta «srečnež» tudi gledališče, drsiščiše in še marsikaj. Na njegovo nesrečo pa se moč ne ukvarja s tem športom, pač pa je dober teniški igralec. Zato mu je žal, da v svoji «bajti» nima na voljo teniškega igrišča. Če bi imel še to, bi mu sploh ne bilo treba na ulico. Tako pa vendarle mora včasih v mesto «na zrak».

Ti čudoviti «panji», za katere trdijo, da so stanovanjski bloki bododnosti, pa imajo tudi za ameriško miselnost eno napako. Nekoliko dragi so. Tudi za ameriške pojme. Starinarina se odmerja po kvadraturi stanovanja in višini nadstropja. Vsekakor pa stane stanovanje od 250 do 850 dolarjev na mesec, kar bi bilo naše od 150 do 510 tisoč lir, cirozma srednja mera 330.000 lir na mesec.

«Včasih je življenje v Marina Cityju in v podobnih zgradbah — življenje v oblakih. Toda ne v figurativnem, pač pa v obdeshnem pomenu. Zelo zabavno je, ko se zjutraj zbudiš in opaziš, da si v oblakih, včasih celo nad oblaki. In tedaj pokličiš vratarja in ga vprašaš, kakšno vreme je pravzaprav v Chicago, «na Zemlji».

«Koruzna storž» imenujejo Marina City, city — mesto. Iz enostavnega razloga, ker živi v sanjih teh dveh nebotičnikih nad 2500, morda tudi 2500 prebivalcev. Palači sta visoki po 170 m. Imata po 60 nadstropij in skupno 900 stanovanj. Vrhu tega je prvih 20 nadstropij ena sama velikanska garaža za okoli 250 avtomobilov. V središču vsakega «storž» so dvigala, stopnišča, posebne «cevi» za odpadke. V «storžih» so najrazličnejše trgovine, banke, re-

BERITE V DANASNI STEVILKI TV-15 Str. 5 Silvo Teršek: KOSOVO (reportaža) Str. 8-9 Iz Montgomerjevih spominov: OD ALAMEINA DO BERLINA Stanje in Zdravko Ilič: NEMCI PROTI NEMCEM (podlistek) TV-15 tudi v kolportaži

gustu 1944 prepeljala in delno prenesla s Cerknjanskega na Notranjsko, odkoder so jih potem z letali prepeljali v Bari v Italijo.

Rad bi o tem ponovnem, tovariškem in iskreno toplem partizanskem srečanju napisal nekaj takih besed, ki bi se oprile srca. Tako srečanja so živa kronika našega časa. So trenutki podobni mejnikom, ki danes zaznamujejo našo zgodovino, saj je ta zgodovina nadaljevanje naše narodno-osebno borbne. Išcem besed, ki bi bile puhe in prazne, besed, ki bi pomenele izvo vsebino, tako kot jo je imela narodno-osebno borbna. Tako kot jo imela naše skrite partizanske bolnišnice z zdravniki in strežnim o-

TEHTNICA (od 23. do 20.11.) Imeli boste uspeh v organizacijskem delu, ki vam bo poverjeno. Utrujenji boste. SKORPIJON (od 23. do 20.11.) Sprejeli boste ukrepe, zadevajoče potrebno finančno utrditev. Bodite bolj taktični. STRELEC (od 21. do 20.12.) Nepredvideni dogodki vam bodo prinesli koristi. S svojo radoživostjo boste spravili vse v dobro voljo. KOZOROG (od 21. do 20.11.) Prišlo bo do spora med vami in predstojniki. Ogibajte se nepotrebnih diskusij. VODNAR (od 21. do 19.2.) Jutro je primerno za nakupe. V zvezi s čustvenimi vprašanji, bo sreča na vaši strani. RIBI (od 20. do 20.3.) Pospravili boste plodove vloženi naporov. Obstaja nevarnost, da boste morali spremeniti načrt.

Horoskop OVEN (od 21.3. do 20.4.) S trmo ne boste prišli nikamor. Še najmanj vam bo koristila sedaj. Čemu ste ljubosumni? BIK (od 21.4. do 20.5.) Imeli boste priložnost, da pokažete svoje sposobnosti. Spremenili boste mnenje o neki osebi. DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Razmere sicer niso povprečne, toda uspeh je zagotovljen. Nepriljetno vam bo v novi družbi. RAK (od 22.6. do 22.7.) Kar se dela ali poslov tiče, bo šlo vse kot namazano. V družini neprijeten spor. LEV (od 23.7. do 22.8.) V finančnih zadevah se vam ni treba bati ničesar. Presenečenje čustvene značja. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne iščite izgovorov in stranskih poti. Nastopiti morate odločno. Ljubosumnost moti razpoloženje.

RADIO VELE VIZIJA

ČETRTEK, 26. SEPTEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 18.15 Program za mladino: Violončelist Gosu. Pravičica z lutkami
18.35 V ZOOLŠKEM VRTOU, mađarski film
18.50 Pustimo jih živeti
NA OTOČJU GALAPAGOS
19.15 ŠPORTNI DNEVNIK Ital. kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK Togliatti in Jaltski memorandum
20.40 Deset let je že, odkar je umrl Palmiro Togliatti. Ob tej priložnosti sta Alberto Sensini in Domenico Bernabei pripravila program, v katerem skusata prikazati politični smisel znanega pisma, ki ga je Togliatti sestavil na Jalti v Sovjetski zvezi, pisma, ki je poslednji pisan dokument tega italijanskega političnega voditelja. Kot je znano, je generalni sekretar KPI Palmiro Togliatti umrl 21. avgusta 1964 na Krimu. Njegovo pismo pa je bilo objavljeno prvič 5. septembra. Danes bodo o Togliattiju govorili Longo, Natta, Pajetta, Napolitano in Ingrao, torej ljudje, ki so bili ob Togliattijevi mrtvaški postelji, nadalje javni delavci in časniki
21.45 Glasbeni program: GLASBA NA VODI Na sporedu so Chopin, Liszt in Offenbach
SREČANJE Z DIONNE WARWICK Znano črnsko pevko bo občinstvu predstavil Augusto Martelli
23.00 DNEVNIK Danes v parlamentu in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 20.30 DNEVNIK
21.00 Biblioteca di Studio uno Glasbena prireditve, ki sta jo pripravila Antonello Falqui in Guido Sacerdote. V prireditvi, ki so ji dali naslov «Graf Montecristo», bodo nastopili kvartet Cetra, Gabrielle Antonini, Alfredo Bianchini, Sergio Bruni, Walter Chiari, Antonella Lualdi, Elena Sedak, Grazia Maria Spina, Renato Tagliani, Bice Valori, Lina Volonghi in Franco Volpi. Program, ki je nočoj na sporedu, je pravzaprav ponovitev, saj je bil na sporedu že pred 10 leti. Gre za humoristično-glasbeno predelavo enega najbolj popularnih literarnih del v svetovnem slovstvu, za nekakšno «transplantacijo v humor in edmos» znanega romana, ki ga je napisal Dumas oče. Edmond Dantès aretirajo v Marseilleu da pred njegovo poroko. Očitajo mu, da je na strani Bonaparta. 14 let je moč v zaporu in ga je pahnil Fernando, kateremu rade volje nasede tudi ambiciozni sodnik Villefort. Z njima sodeluje v tej podzi dejavnosti tudi Danglars. Te svoje smrtne soraznike bo Dantès «oplačal» potem, ko bo prišel iz zapora. Njegov pobeg iz zapora pa je fantastičen in mu pri tem pomaga stari menih Faria. Edmond Dantès nato pride na atok Monte Christo, kjer je skrito vitezsko bogastvo. Ko postane tako Dantès zelo bogat, se vrne v domovino, kjer začne svoje obračunavanje. Walter Chiari bo igral starega opata, silovalnega Fario. Dantès pa upodobil Virgilio Savona, Lucia Mannucci bo igrala Dantèsovo zaročenko Mercedes, Tata Giacobetti bo Fernando, Felice Chiusano pa bo sodnik Villefort. Njegova žena bo Lina Volonghi, njuna hčerka pa Bice Valori. Renato Tagliani bo policijski častnik, Sergio Bruni bo bogataš Morrel itd.
22.10 Dežela moja: Človek, področje, okolje Pred nedavnim je bila v Milanu konferenca, na kateri so se sestali župani največjih mest na svetu. Giulio Macchi je izkoristil priložnost, da je «posnel» za televizijo najbolj pomembne probleme velikih metropol, kot jih vidijo njihovi «prvi možje», seveda iz posebnega zornega kota, namreč s politične, ekonomske in socialne plati. Problemi mesta Milana, ki so tipični problemi velikih mest bodo prikazani tako, kot jih vidi milanski župan Aldo Aniasi, ki od časa do časa te probleme primerja s problemi drugih velikih mest. Temu pa bodo dodali še več filmskih reportaž, ki jih je pripravil Ugo Palermo

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 9.10 TV SOLA Igre na cesti. Kje je Jugoslavija, Od Altaja do Severnega Ledenege morja itd.
10.35 in 15.40 Francoščina
19.05 Obzornik Svet v vojni: BITKE NA ATLANTIKU V današnji deseti zaporedni oddaji s tem naslovom bodo gledalci TV videli bitko med Nemčijo in zavazniki za nadoblast nad Atlantikom. Poleg vojnih ladij in vojne mornarice naploah bodo v tej bitki sodelovale tudi letalske sile
20.15 Neapeljske pesmi
20.45 Risanika
21.00 DNEVNIK
21.30 Kam in kako na odh. S. Lenz: URA NEMŠČINE Danes začne ljubljanska TV predvajati barvno TV nadaljevanke v štirih delih, ki je bila posneta za zomano sodobnega nemškega pisatelja Siegfrieda Lenza
22.35 Četrtni razgledi: CAS, MISEL IN AKCIJA Oddaja je reportažni zapis o spremembah v mladinski organizaciji v Jugoslaviji, pravzaprav o novih oblikah njenega delovanja. Oddajo so posneli med študentovski in delovno mladino in v raznih slovenskih občinah, posebno tam, kjer so se nove oblike mladinskega delovanja že uveljavile. Oddaja je posvečena bližnjemu 9. kongresu mladinske organizacije
23.05 Likovni nokturno: FRANC NOVINC
23.20 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 21.00 Otroški kotiček: risanke
21.15 DNEVNIK
21.30 «Nevarne žene», film
23.00 Likovni nokturno: GRUPA «ZEMLJA»

Table with 2 columns: I. PROGRAM and II. PROGRAM. Lists various TV programs and their start times.

TRST

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutrjanja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba pred nakupi; 9.30 Radjska nadinio; 18.15 Umnost in prireditve; 18.30 V ljudskem tonu; 19.10 Svetovni popotniki; 19.25 Program za zavzamejo preostalih 7 nadstropij. Posebno prijetno, pravijo, je za tiste, ki stanejoje v palači in hkrati v njej tudi delajo. Nekdo na primer stanuje v 90. nadstropju, zaposlen pa je v pisarni, ki je kakih 50 nadstropij nižje, ko zjutraj pozdravlja, se najprej z «lokalnim» dvigalom vsuosti nadstropje dve nižje, kjer se prestopi na «ekspresno» dvigalo, nato pa spet prestopi na «lokalno» dvigalo, ki ga pripelje v nadstropje, kjer je njegova pisarna. Ekspresna dvigala se ustavljajo le vsakih 10 nadstropij.
V palači ima ta «srečnež» tudi gledališče, drsiščiše in še marsikaj. Na njegovo nesrečo pa se moč ne ukvarja s tem športom, pač pa je dober teniški igralec. Zato mu je žal, da v svoji «bajti» nima na voljo teniškega igrišča. Če bi imel še to, bi mu sploh ne bilo treba na ulico. Tako pa vendarle mora včasih v mesto «na zrak».
Ti čudoviti «panji», za katere trdijo, da so stanovanjski bloki bododnosti, pa imajo tudi za ameriško miselnost eno napako. Nekoliko dragi so. Tudi za ameriške pojme. Starinarina se odmerja po kvadraturi stanovanja in višini nadstropja. Vsekakor pa stane stanovanje od 250 do 850 dolarjev na mesec, kar bi bilo naše od 150 do 510 tisoč lir, cirozma srednja mera 330.000 lir na mesec.

KOPER

- 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutrjanja glasba; 10.45 Glasba in navesti; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 15.20 Polke in valčki; 17.00 Ital. pevski zbori; 18.00 Mladinski klub; 18.45 Lipovska vasi, pesni-vec; «Domovina»; 19.00 Popevke; 20.00 Male skladbe velikih mojstrov; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 22.15 Orkestri v noči; 23.00 Priljubimo jim; 23.35 Ansambel Slavko Osterc.
SLOVENIJA 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Na današnji dan; 9.10 Glasbena matinea; 10.05 Energije primanjkuje; 10.30 Potujmo z glasbo; 11.15 Po Talijnih poteh; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski navesti; 13.40 Pihalne godbe; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Celjski komorni zbor; 15.40 Med šolo, družino in delom; 16.40 V plesnem ritmu; 17.00 «Vrtljaki»; 17.40 Iz Šeherezade; 18.00 «Kasaber 74»; 18.35 Produkcija septembra; 18.50 Človek in zdravje; 19.00 Akualnost; 19.15 Sinf. koncert; 20.00 Lahko noch, otroci!; 21.00 Domače pesmi; 22.00 Ob 70-letnici E. Kočbe; 22.40 Glasbeni nokturno; 23.15 Popevke; 24.05 F. Cernigoj; Pesmi.

NOGOMET V TRENING TEKMI S PISTOIESEJEM

Fulvio Bernardini preskusil dve postavi reprezentance

Gole sta dosegla Prati in Damiani (2) - Živahna igra

FIRENCE, 25. — Italijanska državna A reprezentanca je danes v treningu tekmi premagala enajsterico Pistoiese s 3:0 (1:0). Strelca sta bila: Prati ter Damiani (2).

ni trener ženske reprezentance in do zadnjega prvenstva tudi večkratnega prvaka Ruiniija iz Firenc. Rečanke so nam tudi dobro znane. Poleg tega, da so med lanskim prvenstvom spremenile svoje ime Partizan v Rijeku je prišlo tudi do drugih sprememb. Sesterko sta zapustili večkratna čkoslovaška reprezentantka Bendova ter Zriličeva, ki bo v bodoče branila barve beograjske Crvene zvezde. Bendova je tudi trenirala Rečanke in to zahtevno delo je prevzel Adolf Urnaut. Ti ekipi imata tudi največ možnosti za končno zmago. Pri Casagrandeju po odhodu Trinajstiča niso dobili zamenkrat še primernega trenerja. Tudi zastopnice iz Sacileja znajo prikazati odlično odbojko.

V soboto, 5. oktobra bosta na sporedu izločilni tekmi Corridoni - Valdagna ter Casagrande - Rijeka, v nedeljo dopoldan pa bo najprej srečanje med poražencema za tretje mesto, potem pa sklepna tekma za prvo.

KOLESTARSTVO

BRUSELJ, 25. — Belgijec De Meyer je zmagal na 54. mednarodni kolesarski dirki Pariz - Bruselj, katere proga je merila 287 km.

- Lestvica
1. Marc de Meyer (Bel.) 6:47"
2. Roger de Vlaeminck (Bel.) 6"
3. Rosiers (Bel.) 15" in nato v istem času še:
4. Diericx (Bel.)
5. Teirlinck (Bel.)
6. Verbeeck (Bel.)
7. Gimondi (It.)
8. Eric Leman (Bel.)
9. Karstens (Niz.)
10. Moser (It.)
11. Van Linden (Bel.)
12. Bitossi (It.)
13. Maertens (Bel.)
14. Ritter (Dan.)
15. Walter Planckaert (Bel.)

SPORT NA TV

Medtem ko so potrdili, da bodo v soboto prenašali ob 18.55 (po prvem italijanskem TV spredu) mednarodno tekmo Jugoslavija - Italija, bodo v nedeljo popoldne na 2. spredu trije prenos. Ob 16. uri bo na spredu tekmovanje za «Veliki nagradni» meranske loterije, sledil bo prenos kolesarske dirke «Paris - Tour», ob 19.45 pa bodo predvajali registrirani prenos enega polčasa nogometne tekme reprezentance «under 23» med Italijo in Jugoslavijo.

Športno uredništvo Primorskega dnevnika obvešča vse svoje stalne podpisnike, da bo danes, v četrtek, ob 20. uri v prostorih našega uredništva v Trstu, Ul. Montecchi 6, vsakoletni posvet ob začetku sezone. Prosimo za začetost!

ZAGREB, 25. — Jugoslovanski reprezentanti so od včeraj zbrani na skupnih pripravah v Zagrebu. Vsi so v glavnem zdravi, le Oblak toži nad bolečinami v vratu. Večina reprezentantov je pripela že včeraj, pet pa jih je dopolnilo število danes. Danes so reprezentanti opravili dva treninga: jutraj ob popoldne. Jutri pa bodo vadili ob svetlobi reflektorjev. Trener Mladinić bo glede na to, da je tudi jugoslovansko moštvo precej pomlajeno, posvetil mnogo pozornosti predvsem igravanju svoje enajsterice.

Kapetan jugoslovanske reprezentance bo Katalinski.

ODBOJKA

5. IN 6. OKTOBRA

Zanimiv ženski turnir v Gorici

V soboto in nedeljo, 5. in 6. oktobra, bo v Gorici zanimiv odbojarski turnir za članice. Poleg italijanskih in jugoslovanskih prvakinja od Valdagna iz Scandicci ter Rijeke z Reke bosta sodelovala še italijanski prvotiga Casagrande iz Sacileja ter sesterka Corridoni (dokaj ojačena). Ekipa iz St. Petra ob Soči bo igrala pod tem imenom, praktično pa bo to deželna reprezentanca, če seveda izvzamemo odbojkarice iz Sacileja. Za Corridoni bodo na tem turnirju igrala 4 igralke ter po dve odbojkarici Libertasa iz Pordenona, AGI iz Gorice, OMA iz Trsta ter ena zastopnica PAV Dormisch iz Vidma in Sonja Pernarčić od tržaškega Bora. Organizatorji so prišli do te zamisli samo iz praktičnih razlogov. Če bi uradno nastopala naša dežela, bi bilo veliko birokratskih formalnosti in tako bo uradno nastopal Corridoni z omenjenimi igralkami, katerih imena bomo objavili v enem od naših prihodnjih prispevkov.

Sam turnir bo izredno zanimiv in tako bomo imeli spet priložnost si ogledati dokaj zanimivo odbojarsko tekmovalje. Italijanske prvakinja se nam bodo v Gorici predstavile s spremenjeno postavo, ki je močnejša od lanske. Poleg Romunte Popa bodo še naslednje reprezentantke: Julij in Natali (ki sta v preteklem prvenstvu igrali za Metauro), Maré, Dei in Lenci (ki nastopajo prav tako v izbrani vrsti). Za Valdagno bo igrala tudi bivša članica Corridonia Barbara Trevisan. Novi trener je sesterke je Aldo Bellagambi, ki je obenem tudi zvez-

Kot vse kaže je s staro italijansko nogometno reprezentanco, ki je ljubiteljem tega športa v Italiji prinesla mnogo zadoščenja, pa tudi razočaranj, zdaj res konec. Novo moštvo, ki ga je sestavil novi tehnični komisar Bernardini, je doslej (na treningih) izpolnilo precej pričakovanj. Kaže torej, da so naredili «križ» čez staro reprezentanco ob pravega časa

KOŠARKA

VSAK PO ENO ZMAGO

KK Sežana s člani Borovci s kadeti

Novak, Brezec, Mazzucca in Ambrožič najboljši

Borovi košarkarji so v torek gostovali v Sežani, kjer so odigrali dve prijateljski trening tekmi. Vsako društvo je osvojilo po eno zmago.

KADETI

Bor - KK Sežana 47:46 (28:24)
KOŠARKARSKI KLUB SEŽANA: Rudolf 4, Novak 20, D. Mahnič 4, S. Mahnič, Dolgan, Kecmanović 8, Peris 4, Janjčič 3, Škrlič, Božeglav 1, Daplo, Slavković 2.
BOR: Žerjal 5, Furlan 1, Parovel 10, Mazzucca 14, Perko 7, Košuta 2, Volk, Čok, Siega 8, Race, Sodnika: Tavčar in Korljan iz Sežane.

PROSTI METI: Sežana 4:8, Bor 13:28. Pet osebnih napak: Žerjal (42:41).

V izenačenih in tehnično veljavni tekmi so borovci premagali domačine le s točko razlike. Srečanje je bilo na splošno dopadljivo. Med posamezniki bi med Sežančani omenili Novaka, ki je dosegel 20 točk, med borovci pa Mazzucco, Parovela in Siego.

ČLANI

KK Sežana - Bor 100:78 (60:34)
KK SEŽANA: Vodopivec 1, Mahnič 16, Brezec 28, Korljan 17, Danev, Ziberna 20, Mozetič 4, Tavčar 6, Čebulec.
BOR: Sosič 8, Barazzutti 5, Vatovec 4, Kralj 2, Škrk 10, Ambrožič 25, Koren 4, Klobas 17, Košuta 3.
SODNIKA: Rudolf in Ostrovska iz Sežane.
PROSTI METI: KK Sežana 7:12, Bor 12:26. Pet osebnih napak: Čebulec 88:56.

Sežančani so se (predvsem v prvem polčasu) dobesedno izražali in so onemogočili obrambo borovcev. V drugem polčasu so «plavili» nekoliko bolj zaustavljali napad domačinov, vseeno pa so ti zanesljivo zmagali. Med domačini se je izkazal center Brezec, med borovci pa Ambrožič.

BOLOGNA, 25. — V povratnem prijateljskem košarkarskem srečanju v Bologni je domači Sinudine premagal Sneidero s 105:91 in se je tako oddaljil za poraz v Vidmu. Najboljša igralca na igrišču sta bila Američana Jim McDaniel (44 točk) in Tom McMillen (35 točk).

RIJ DE JANEIRO, 25. — Evropska reprezentanca, ki se v Braziliji pripravila za današnji prvi spopad z ameriško reprezentanco, je včeraj odigrala prijateljsko trening tekmo z domačo selekcijo «criocho» iz Rio de Janeiro. Evropa je zmagala z 91:54. Trener evropske reprezentance Italijan Giancarlo Primo je najavil prvo peterko, ki bo drevi igrala proti Američanom: Čosić, Braebender, Šolman, Cachemire in Sergij Belov.

V SOBOTO, 28. SEPTEMBRA, V VIDMU

Preko 300 tekmovalcev na prvih mednarodnih MI

Nastopile bodo reprezentance naše dežele, Slovenije in Koroske

Več kot 300 tekmovalcev se bo v soboto pomerilo v Vidmu na prvem mednarodnem mladinskem srečanju «Alpe-Adria». Na tem tekmovalstvu, ki je za Italijo (zaradi mednarodnega obsežja) prava novost, bodo nastopile reprezentance Koroske, Slovenije in Furlanije - Juljske krajine.

Za to prvo izdajo vlada v Vidmu dokajšnje zanimanje, saj bo privedet zanimiva ne samo za našo deželo, temveč za Italijo sploh, saj bodo na takem tekmovalstvu nastopili reprezentanti treh dežel do 14. leta starosti. Le v streljanju bodo lahko nastopili tekmovalci do 16. leta starosti.

V tej prvi izdaji, ki bo 28. septembra, se bodo reprezentance pomerile v naslednjih športih: v ženski in moški atletiki, v ženskem in moškem namiznem tenisu, v streljanju (ekipno) za moške in ženske mešano, v moški košarki in v moškem rokometu.

Naša dežela bo izročila trofeje tisti reprezentanci, ki bo tri leta (tudi ne zaporedoma) osvojila prvo mesto na tem mednarodnem mladinskem srečanju.

KOŠARKA

DREVI V UL. DELLA VALLE

Servolana-Lokomotiva

Drevi bo v telovadnici v Ulici della Valle v Trstu zanimiva prijateljska košarkarska tekma med Servolano, ki bo letos igrala v četrti italijanski ligi, in jugoslovanskim prvotigašem Lokomotivo. Srečanje se bo pričelo ob 21. uri.

Lokomotiva, ki bo drevi nastopila s svojo najboljšo postavo (in tudi z Nikolom Plečarjem) se bo od jutri do nedelje udeležila mednarodnega turnirja v Boenu, na katerem bodo nastopile (poleg Lokomotive) še ekipe lavije iz Prage, Duco Mestre in Savoia iz Bocna.

SAH

MOSKVA, 25. — Karpov in Korčnov sta peto partijo prekinila pri 40. potezi. Trenutno je v nekoliko boljšem položaju Korčnov, vendar pa kaže, da se bosta oba nasprotnika sporazumela za remi.

ODBOJKA

Novoustanovljena odbojarska reprezentanca «under 23» je odpravila na veliki mednarodni turnir v Tunisu. Poleg Italije bodo igrali

ODBOJKA

NA TURNIRJU LIBERTASA

Domovci zmagali v pomembni tekmi

Trenutno so na 2. mestu lestvice

Dom - S. Giovanni 2:0 (15:13, 15:5)

DOM (Gorica): Komel, Princič, Klanjšček, Sosov, Pavič, Peric in Černic.

S. GIOVANNI AL NAT.: Zucco, Figar, Venuti, Medves, Cappello, Bertossi, Beltrame, Maserotti, Goriski Dom je v ponedeljek zvečer v drugi odigrani tekmi 1. odbojarskega turnirja Libertasa, premagal sesterko S. Giovannija iz Natissone s čistim izidom 2:0.

Tekma, katero se je ogledovalo veliko število gledalcev, je bila važna za obe ekipi, saj je odločevala, katera od obeh ekip se bo uvrstila v polfinalni del turnirja. Domovska sesterka je pričela srečanje zmedeno in to do stanja

7:2 za S. Giovanni. Od tega trenutka dalje pa so domovci, po minuti odmora, reorganizirali svoje vrste in nadoknadili zamujeno. V nekaj trenutkih so že dosegli nasprotnike in celo prešli v vodstvo z 8:7. Nato je potekalo srečanje izenačeno do dvanajstice. V zadnjih trenutkih sedita pa so se domovci ponovno oddaljili in zasluzeno zmagali 2:0. V drugem sktu pa je premoč Doma prišla bolj do izraza in sam končni rezultat seta 15:5 nam dokazuje premoč «belo-rdečih» na igrišču. Po tej zmagi so se možnosti Doma, po porazu s Torrijano v prvem kolu, za uvrstitve v polfinalni del, povečale. Sedaj čaka naše fante še tekma z Libertasom B, v kateri bi morali zmagati. Kaj lahko povemo o domovcih po teh prvih nastopih? Ekipa še ni njihovo uigrana in tudi posamezni igralci niso še v najboljši formi. Vse to pa je tudi samo po sebi razumljivo, saj je ekipa prišla s pripravami komaj pred mesecem dni. Toda vse te tekme, ki jih «belo-rdeča» ekipa igra, pa so gotovo dober trening in priprava za prvenstvo 1. divizije. Poglejmo sedaj rezultate in stanje na lestvicah A in B skupine tega turnirja.

Table with 2 columns: Team Name and Score. Rows include Olympia - Mariano (2:0), Pieris - Libertas A (2:0), etc.

Table with 2 columns: Team Name and Score. Rows include Torrijana - Dom (2:0), S. Giovanni - Libertas B (2:1), etc.

BOKS

FORNI DI SOPRA, 25. — Freschi je sinoči osvojil naslov italijanskega boksarskega prvaka superlške kategorije. S t.k.o. je premagal v 2. krogu dosedanjega prvaka Bergamasa.

NOGOMET

V meddržavni nogometni tekmi v Helsinkih je Nizozemska v okviru evropskega prvenstva premagala Finsko s 3:1. V istem tekmovalstvu pa je v Kopenhagnu Španija odpravila Dansko z 2:1.

V tekmovalstvu za pokal UEFA je v Düsseldorfu Fortuna premagala Torino s 3:1. Ker je Torino v prvi tekmi izenačil, je tako izpadel iz tega tekmovalstva.

MILAN, 25. — V ženski meddržavni nogometni tekmi je Italija v Milanu premagala Škotsko s 3:0 (1:0). Za Italijo je bila enkrat uspešna Gualdijeva, dvakrat pa Mammijnjeva.

OBVESTILO

SD BREG obvešča, da so se začeli odbojarski treningi za začetnice. Treningi so v torkih in četrkih ob 19. uri v občinski telovadnici v Dolini.

SD Primorje vabi svoje članice na

12. REDNI OBČNI ZBOR

- ki bo danes, 26. 1. m. ob 20. uri na društvenem sedežu v Sočevi hiši na Proseku. Dnevni red: 1. poročilo predsednika 2. poročilo tajnika 3. poročilo blaginjika 4. volitve novega odbora 5. razno

Dr. Tone Ferenc: SATAN, NJEGOVO DELO IN SMRT

Brackov urad v firerjevi pisarni je imel na skrbi le organizacijo nacistične evtanazije, medtem ko je «strokovno», tj. zdravniško plat imel na skrbi neki drug urad. Za to so namreč zadolžili vodjo pododdelka C (dedno in rasno varstvo) v IV. oddelku (zdravstvo in telesno varstvo) notranjega ministrstva v Berlinu, dr. Herberta Lindena, ki je bil obenem v notranjem ministrstvu državni pooblaščenec. Tudi ta zločinec si je ob zloumu nemškega rajha sodil sam, 11. medtem ko so Branka obesili v Nürnbergu, Dr. Linder je imel na voljo okrog 12 do 15 zdravnikov (Chefärzte), ki jih je v ta namen izbral posebej in so imeli nalogo pregledati paciente v umobolnicah in rajhu in imeli nalogo pregledati paciente v umobolnicah in rajhu in imeli nalogo pregledati paciente v umobolnicah in rajhu...

za tiste bolnike, ki bi mogli postati kandidati smrti. Nato je okrog 12 do 15 posebej za to izbranih zdravnikov obiskalo umobolnice in druge skrbstvene ustanove, pregledalo bolnike, posebno pozorno še tiste, ki so jih že vodstva ustanov in tudi navedeni svetovet zaznamovali na obrazcih kot hudo ali neozdravljivo bolne. Med njimi so izbrali tiste, ki naj bi jih usmrtili. Za prevoz bolnikov, določenih za usmrtnice, je poskrbel poseben oddelek iz Brackovega urada, ki so ga imenovali — seveda tako iz slepignega namena — «splošno koristna družba za prevoz bolnikov» (Gemeinnützige Krankentransportgesellschaft m. b. H.); prepeljali so jih navadno s posebnimi avtobusi. Za kraj usmrtnice so izbrali okrog 12 zdravstvenih ustanov, v katerih so pripravili posebne morilske naprave. Do sedaj znane ustanove, v katerih so nacisti izvajali svoj načrt o množični evtanaziji, so zanesljivo tele: Brandenburg pri Berlinu (vodja dr. Hennecke), Hadamar na Hessenskem, Bernburg ob reki Saale pri Dessau, Sonnenstein pri Pirni na Saškem (vodja dr. Schmalenbach), Grafeneck na Württemberskem (vodja dr. Schumann), Hartheim pri Linzu ob Donavi (vodja dr. Renaux) in verjetno še tele: Kempten, Jena, Buch, Arnsberg, Eichberg in Egling-Haar, od katerih so bile nekatero verjetno namenjene samo za opazovanje bolnikov ali samo za usmrtnice. V razmeroma skromni literaturi o nacistični evtanaziji trdijo, da teh ustanov ni bilo več kot za ducat. 14) V eni od navedenih ustanov ali morda celo v dveh so usmrtili tudi nekaj desetih bolnikov iz Slovenije. Toda to bo predmet posebne razprave.

Bolnike, ki so jih določili za usmrtnice iz usmiljenja, so ubijali v navedenih ustanovah v posebnih celicah z ogljikovim monoksidom. Plinske celice so maskirali kot kopalnice s prhami. Po izpovedi vojnega zločinca V. Bracka naj bi od jeseni 1939 do poletja 1941 samo v navedenih ustanovah ubili okrog 50.000 do 60.000 bolnikov. 15) Ne vem, kako so pozneje raziskovalci (poljska komisija za ugotavljanje nacističnih zločinov) prišli do natančnejšega števila ubitih oseb: 70.273, in sicer 35.224 v letu 1940 in 35.049 v letu 1941. Na sodnem procesu proti nacističnim zdravnikom pred ameriškim vojaškim sodiščem v

Nürnbergu so se zločinci zagovarjali tako, da so evtanazijo pojmovali kot usmiljenje do neozdravljivo bolnih ljudi, niso pa mogli zadovoljivo odgovoriti na vprašanje, zakaj so iz te «milosti» izvezli neozdravljivo bolne udeležence prve svetovne vojne, so pa seveda vključili v evtanazijo neozdravljivo bolne ustanovi. 17) Za usmrtnice bolnikov so poskrbeli posebej za to nalogo izbrani policisti, predvsem pripadniki kriminalne policije, ki so se obkledli v bele zdravniške halje; so pa zaradi zunanje vide-za zaposlili tudi nekaj bolniških sester. 18) Prvo ustanovo za izvajanje množične evtanazije so nacisti uredili v Brandenburgu, nekaj desetnih kilometrov severovzhodno od Berlina; tam so tudi zgradili prvo plinsko celico za množično ubijanje ljudi. Jeseni 1939 so poslali tja za vodjo usmrtnice enega ali morilskega oddelka policijskega in esesovskega poročnika, kriminalnega inspektorja Christiana Wirtha. Imena tega ubijalca sicer ni najti na nobenem ohranjenem ali dostopnem dokumentu o nacistični evtanaziji; iz tistega časa tudi ni dokumentov v ostanku njegove personalne mape, razen enega t. i. Brackovega predloga. Vendar so to ime pogosto izrekli na prvem procesu pred ameriškim vojaškim sodiščem v Nürnbergu, ki je sodilo zdravnikom, sodelujočim pri nacistični evtanaziji, medicinskih poskusih na živih ljudeh itd., govorili pa so o njem tudi na sodnem procesu proti glavnim vojnim zločincem pri mednarodnim vojaškim sodiščem v Nürnbergu. Esesovski major dr. Georg Conrad Morgen, gi je na sodnem procesu pred mednarodnim vojaškim sodiščem v Nürnbergu prvi nekoliko več povedal o prvih plinskih celicah pri množičnem ubijanju ljudi, je izjavil, da se mu je Wirth hvallil, češ da je ravno on s lastnimi preizkusi izpopolnil način množičnega ubijanja ljudi z izpušnimi plini. Vendar imajo to le za hvalisanje, ker je Brack pred ameriškim vojaškim sodiščem v Nürnbergu izjavil, da je za to zaposlil posebnega kemika Kallmeyerja. 19) Po podatkih iz pisma kölnskega višjega državnega tožilca pravosodnemu ministrstvu 20. oktobra 1941 naj bi Wirth najprej ubijal žrtve s strelom iz pištole v tihih. Po

nekaterih podatkih naj bi pri prvem Wirthovem ubijanju ljudi v plinski celici v Brandenburgu bili navzoči tudi Brack, dr. Brouler in dr. Conti. 20) Nekemu uslužbencu evtanazijske ustanove Hadamar pa naj bi Wirth dejal: «Pri nas ni bolnikov, temveč samo mrtveci.» 21) Znano je tudi to, da so se Wirthovi policisti po opravljenem morilskem poslu navadno upjutili do nezavesti v kantinah evtanazijskih ustanov. 22) Verjetno je bil Wirth vodja vsega policijskega moštva za ubijanje neozdravljivo bolnih ljudi v vseh evtanazijskih zavodih in ne sarov v brandenburški ustanovi. Dne 21. avgusta 1941 je Viktor Brack predlagal, naj bi Wirtha povišali za en čin, tj. iz esesovskega poročnika, kar je bil že skoraj dve leti, v esesovskega kapetana. Vendar je šef glavnega državnega varnostnega urada v Berlinu Reinhard Heydrich zavrnil ta predlog. Kot bomo videli, je Wirth pomiril še zelo veliko ljudi, preden so mu dodelili čin esesovskega kapetana.

- 11) Reitlinger, n. d., str. 143. Taschenbuch für Verwaltungsbeamte. 1943. Berlin 1943, str. 13, 16, 22, 24.
12) Reitlinger, n. d., str. 143.
13) Prevod navodila dr. Contija 16. 11. 1939 in vzorca za popis bolnikov v: TWC, I, str. 849-850.
14) Reitlinger, n. d., str. 143; izjava V. Bracka 14. 10. 1946, TWC, I, str. 841-845.
15) Izjava V. Bracka 14. 10. 1946, TWC, I, str. 844.
16) Léon Poliakov: Il nazismo e lo sterminio degli ebrei. Torino 1955, str. 253 (navajam: Poliakov); Der Spiegel 16. 12. 1968.
17) TWC, I, str. 810.
18) Reitlinger, n. d., str. 146; izjava bolniške sestre P. Kneissler v: Das Dritte Reich. Seine Geschichte in Texten, Bildern und Dokumenten. Herausgegeben von Heinz Huber und Artur Müller. Zweiter Band, Wiesbaden 1964, str. 493-494 (navajam: Das Dritte Reich).
19) Reitlinger, n. d., str. 144.
20) Prav tam.
21) Reitlinger, n. d., str. 143.
22) Reitlinger, n. d., str. 146.

(Nadaljevanje sledi)

PROIZVAJALCI PETROLEJA OBOŽUJEJO AMERIŠKEGA PREDSEDNIKA FORDA

Za ponudbo o mednarodnem sodelovanju se skriva namen ohraniti «status quo»

Arabi pripravljene znižati cene nafte, če bodo razvite države znižale ceno industrijskih proizvodov in živil - Konec tedna sestane zunanji ministri petih najbolj razvitih držav v Camp Davidu

WASHINGTON, 25. — Polemike, ki sta jih vzbudila predsednik ZDA Ford in zunanji minister Kissinger s posegoma na svetovni konferenci o energiji in v generalni skupščini OZN, so še vedno v ospredju komentarjev v svetovnem tisku. Najbolj ogorčeno je na izjave ameriških državnikov reagiral arabski tisk, ki neposredno obožuje šefa Bele hiše, da je sprožil ustvarjalno kampanjo proti Arabcem. «Amerika napoveduje vojno Arabcem zaradi petroleja», trdi na primer libanonski list «An Nahar». «Ford in Kissinger grozita državam proizvajalkam petroleja», poudarja «Al Nawar». «ZDA grozijo z atomsko vojno za petrolej», pribija filozofski «Al-Sarq».

Tudi v listih nerazvitih držav in držav v razvoju je imel Fordov govor negativen odjek. Časniki ugotavljajo, da je Ford kratko malo postavil ultimatum: ali ohraniti v svetovnem gospodarstvu «status quo» ali pa spopad. Za ponudbo mednarodnega sodelovanja — ugotavljajo — se skriva namen ZDA, da ohranijo in zabranijo vse predpade, ki so si jih pridobile. Razviti morajo še nadalje bogatejši na račun nerazvitih, ti pa naj si sami pomagajo iz zagate.

Reakcij iz uradnih krogov ni bilo še veliko, bile pa so vse odločno negativne. Poleg ostrega odgovora venezuelskega predsednika Peresa, gre omeniti komentar kubaškega ministra za nafto Al Atikija, ki je zažugal uvoznikom petroleja, naj ne sabotirajo držav proizvajalk petroleja. Soglašamo — je dejal minister — z naporem za odpravo potrat energije, zmanjšanje uvoza pa bi predvsem prizadelo same potrošnike.

Predsednik arabskih emiratov Perzijskega zaliva Zaid Bin Sultan pa je poudaril, da so Arabci pripravljene znižati ceno petroleja, toda le če bodo industrijske države znižale ceno svojih strojev in živil. Za danes je vsekar predviden sestanek zunanjih ministrov arabskih držav, ki bodo analizirali Fordov govor in pripravili uradni odgovor. Da bo odgovor negativen ni dvoma.

Energetska kriza in vprašanje petrodolarjev bosta glavni temi, o katerih bodo razpravljali finančni ministri petih najbolj razvitih držav, ki se bodo sestali konec tedna v Camp Davidu v Marylandu. Za sestanek je sklical ameriški državni sekretar Kissinger. Forda ne bo v Camp Davidu, a bo, kot je dejal njegov glasnik, zelo pozorno sledil delu ministrov.

V zvezi z napovedanim sestankom je šef francoske diplomacije Sauvagnargues izjavil, da v bistvu soglašajo s Kissingerjevimi posegom o gospodarski in energetski krizi. Poudaril je, da bo izmenjava mnenj med ministri industrijskih držav brez dvoma koristna, ker se vse otepa izistih težav. Kar zadeva stališče, ki ga bo zavzela Francija, pa je Sauvagnargues izjavil, da še ni povsem izdelano, da pa bo temeljilo na sledečih točkah: pomembnost izmenjave mnenj in skupnega nastopa industrijskih držav; Evropa, kot najbolj prizadeta, mora voditi lastno energetsko politiko in omejit uvoz petroleja; nujnost dialoga med uvozniki in proizvajalci petroleja, ki naj prepreči gospodarsko vojno, pogubno za vse.

V ponedeljek pa se bodo v ZDA sestali finančni ministri in ravnatelji osrednjih bank 12 držav, ki so mednarodnem denarnem skladu. Po mnenju komentatorjev bo Ford izrazil pripravljenost, da ponovi in se razvije svojo teorijo o mednarod-

nem «sodelovanju» in o nevarnosti «gospodarskega nacionalizma».

Nova Zelandija razvrednotila dolar

WELLINGTON, 25. — Novozelandske oblasti so razvrednotile svoj dolar za 9 odst. Wellingtonska vlada je sprejela ta sklep nekaj ur pozneje kot je avstralska vlada razvrednotila svoj dolar za 12 odst. Vrednost avstralskega dolarja, čeprav izražena v dolarjih ZDA, ne bo več povezana s to valuto, temveč bo prosto nihala v povezavi s poprečjem vrste valut, ki pripadajo najvažnejšim avstralskim trgovskim partnerjem.

V NEPOSREDNI BLIŽINI TURINA

Zrušil se je žerjav: ob življenje 4 delavci

Dva mrtva in dva ranjena iz pordenonske pokrajine

TURIN, 25. — Štirje delavci so izgubili življenje, dva druga pa sta bila hudo ranjena pri nesreči na delu, ki se je pripetila v bližini piemontskega glavnega mesta. Do nesreče je prišlo, ker se je pri gradnji neke hiše zrušil žerjav.

Zivljenje so izgubili: 46-letni Pietro Siviero iz Paluja pri Veroni, 30-letni Tommaso Nicoli iz Cimolaija pri Pordenonu, 32-letni Pietro Corona iz Erta e Casso pri Pordenonu ter 26-letni Francesco Frau iz San Nicolaja d'Arcidano pri Cagliariju. Ranjena sta bila 35-letni Albino Manarini ter 26-letni Bortolo Corona. Oba sta iz vasi Erta e Casso, ki je bila hudo prizadeta pred 11 leti zaradi strahovite tragedije pri Longoroneju. Zdravstveno stanje obeh delavcev je zelo resno in zdravniki še niso izdali točne prognoze.

Delavci so gradili neko hišo za ustanovo ljudskih stanovanj v kraju Alpessano v neposredni bližini Turina. Pozneje se je zvedelo, da je bilo vseh šest delavcev v kabini žerjave, ki so ga tedaj šele nameščali. Ker so v tistem trenutku dvigali nekatero delo žerjave in ker njegovi temelji še niso bili okrepjeni, se je žerjav preklonil. Nesrečni delavci so v loku padli na tla v višine več kot 20 metrov. Turinske sindikalne organizacije so napovedale za prihodnji petek 4-urno stavko v znak protesta pro-

ti malomarnim odnosom do gradbenih delavcev, ki so izpostavljani hudim nesrečam, ki se večkrat tragično zaključijo.

V ZRN sporazum med sindikati in delodajalci

BONN, 25. — Zahodnonemški sindikati so danes podpisali «socialno pogodbo» ki jo je predložila vlada. Naglica s katero je podpisala, je začudila celo same zvezne podjetniške kroge. Generalna sindikalna konfederacija (DGB) je prejela podatke o razvoju, ki jih je predložil liberalni minister za gospodarstvo Hans Friderichs. Sporazum predvideva zvišanje profita za 9 odst., medz za 9,5 odst., ter cen na drobno za 6 odst.

Vladnih krogih menijo, da gre za sporazum, ki je bil najhitreje sklenjen. Vlada je zelo zadovoljna, industrijski pa previdno mlčijo, čeprav je očitno, da so prijetno iznenadeni.

Predsednik zveznih sindikatov je izjavil, da so sprejeli novi sporazum, ker so sindikati zvedeli šele v zadnjem trenutku, da je bodoči gospodarski razvoj odvisen od investicij. Do novih investicij pa lahko pride samo če se dovolj podjetniško, da prejmejo večje profite.

ADIS ABEBA, 25. — Danes popoldne (po krajevem času) je etiopska sindikalna konfederacija sklenila preklicati splošno stavko. Neki glasnik organizacije je opravil ta sklep, češ, da ni bilo dovolj časa na razpolago, da bi obvestili o stavki svo državo ter da je bil zato odziv omejen.

V dobro obveščenih krogih menijo, da preklic stavke predstavlja precejšen uspeh začasnega vojaškega sveta, ki ima sedaj oblast v svojih rokah. Poleg tega pa preklic stavke pomeni tudi, da se sindikalna konfederacija ni posrečilo, da bi mobilizirala etiopske delovne množice.

Do napovedi splošne stavke je prišlo potem, ko je vlada aretirala predsednika konfederacije sindikatov «CELU» Beyena Solomona, generalnega tajnika Fiseha Cion Tekaeja in podpredsednika ter odgovornega za asarški urad Gidaye Gebrea. Ker oblasti niso izpustile na svobodo treh sindikalnih predstavnikov, je «CELU» proglasila splošno stavko, začeni od 6. ure davi. Zgodilo pa se je, da so mestni prevozi, taksiji, uradi, večina industrijskih delavcev, nameščencev in bankah ter etiopske letalske družbe redno nadaljevali z delom. Na turističnem področju je prišlo do edine motnje v velikem hotelu Adis Abeba Hilton, kjer ni prišlo na delo 50 odstotkov uslužbecev. V drugih hotelih je bilo stanje normalno. Vojaška oblast je poslala v hotel Hilton patroljo vojakov, ki je imela nalogo, da zaščit «stavkokaze».

Davi je glasnik sindikalne organizacije «CELU» izjavil, da je sindikalna zveza zahtevala v prejšnjih dneh od vojaške oblasti, naj bi prišlo takoj dočasne civilne vlade ter do proglativne pravice do stavke in do združevanja.

Čeprav se je mednarodna zveza svobodnih sindikatov, ki ima svoj sedež v Bruslju zavzela pri predsedniku etiopskega sveta gen. Andomau osvoboditve aretiranih sindikalnih voditeljev v Etiopiji, obstajajo vseeno določeni pomsleki glede dejanske vloge sindikalne organizacije «CELU» v etiopskem sindikalnem življenju. Mnoge sindikalne organizacije obožujejo namreč aretirane sindikalne voditelje, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

DRAŠTIČNI UKREPI KOORDINACIJSKEGA ODBORA OBOROŽENIH SIL

«Etiopski lev» odslej naslov abesinskega ustavnega vladarja

Propadel poskus «splošne stavke», ki so jo napovedali sindikati «CELU» - Ukrepi proti privrzcem bivšega cesarja

ADIS ABEBA, 25. — Danes popoldne (po krajevem času) je etiopska sindikalna konfederacija sklenila preklicati splošno stavko. Neki glasnik organizacije je opravil ta sklep, češ, da ni bilo dovolj časa na razpolago, da bi obvestili o stavki svo državo ter da je bil zato odziv omejen.

V dobro obveščenih krogih menijo, da preklic stavke predstavlja precejšen uspeh začasnega vojaškega sveta, ki ima sedaj oblast v svojih rokah. Poleg tega pa preklic stavke pomeni tudi, da se sindikalna konfederacija ni posrečilo, da bi mobilizirala etiopske delovne množice.

Do napovedi splošne stavke je prišlo potem, ko je vlada aretirala predsednika konfederacije sindikatov «CELU» Beyena Solomona, generalnega tajnika Fiseha Cion Tekaeja in podpredsednika ter odgovornega za asarški urad Gidaye Gebrea. Ker oblasti niso izpustile na svobodo treh sindikalnih predstavnikov, je «CELU» proglasila splošno stavko, začeni od 6. ure davi. Zgodilo pa se je, da so mestni prevozi, taksiji, uradi, večina industrijskih delavcev, nameščencev in bankah ter etiopske letalske družbe redno nadaljevali z delom. Na turističnem področju je prišlo do edine motnje v velikem hotelu Adis Abeba Hilton, kjer ni prišlo na delo 50 odstotkov uslužbecev. V drugih hotelih je bilo stanje normalno. Vojaška oblast je poslala v hotel Hilton patroljo vojakov, ki je imela nalogo, da zaščit «stavkokaze».

Davi je glasnik sindikalne organizacije «CELU» izjavil, da je sindikalna zveza zahtevala v prejšnjih dneh od vojaške oblasti, naj bi prišlo takoj dočasne civilne vlade ter do proglativne pravice do stavke in do združevanja.

Čeprav se je mednarodna zveza svobodnih sindikatov, ki ima svoj sedež v Bruslju zavzela pri predsedniku etiopskega sveta gen. Andomau osvoboditve aretiranih sindikalnih voditeljev v Etiopiji, obstajajo vseeno določeni pomsleki glede dejanske vloge sindikalne organizacije «CELU» v etiopskem sindikalnem življenju. Mnoge sindikalne organizacije obožujejo namreč aretirane sindikalne voditelje, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

ADIS ABEBA, 25. — Danes popoldne (po krajevem času) je etiopska sindikalna konfederacija sklenila preklicati splošno stavko. Neki glasnik organizacije je opravil ta sklep, češ, da ni bilo dovolj časa na razpolago, da bi obvestili o stavki svo državo ter da je bil zato odziv omejen.

V dobro obveščenih krogih menijo, da preklic stavke predstavlja precejšen uspeh začasnega vojaškega sveta, ki ima sedaj oblast v svojih rokah. Poleg tega pa preklic stavke pomeni tudi, da se sindikalna konfederacija ni posrečilo, da bi mobilizirala etiopske delovne množice.

Do napovedi splošne stavke je prišlo potem, ko je vlada aretirala predsednika konfederacije sindikatov «CELU» Beyena Solomona, generalnega tajnika Fiseha Cion Tekaeja in podpredsednika ter odgovornega za asarški urad Gidaye Gebrea. Ker oblasti niso izpustile na svobodo treh sindikalnih predstavnikov, je «CELU» proglasila splošno stavko, začeni od 6. ure davi. Zgodilo pa se je, da so mestni prevozi, taksiji, uradi, večina industrijskih delavcev, nameščencev in bankah ter etiopske letalske družbe redno nadaljevali z delom. Na turističnem področju je prišlo do edine motnje v velikem hotelu Adis Abeba Hilton, kjer ni prišlo na delo 50 odstotkov uslužbecev. V drugih hotelih je bilo stanje normalno. Vojaška oblast je poslala v hotel Hilton patroljo vojakov, ki je imela nalogo, da zaščit «stavkokaze».

Davi je glasnik sindikalne organizacije «CELU» izjavil, da je sindikalna zveza zahtevala v prejšnjih dneh od vojaške oblasti, naj bi prišlo takoj dočasne civilne vlade ter do proglativne pravice do stavke in do združevanja.

Čeprav se je mednarodna zveza svobodnih sindikatov, ki ima svoj sedež v Bruslju zavzela pri predsedniku etiopskega sveta gen. Andomau osvoboditve aretiranih sindikalnih voditeljev v Etiopiji, obstajajo vseeno določeni pomsleki glede dejanske vloge sindikalne organizacije «CELU» v etiopskem sindikalnem življenju. Mnoge sindikalne organizacije obožujejo namreč aretirane sindikalne voditelje, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

Medtem je hudo zbolel ter bil operiran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije. Italijanska policija je sumila, da je King dobavil orožje japonskim teroristom. V njegovem rimskem stanovanju so našli brozostrelko in tudi revolver, ki je bil na las podoben orjuran na sru. 11. t.m. je umrl verjetno zaradi posledic operacije.

OPOMIN ALVARA CUNHALA VLADI IN VOJSKI

Portugalska KP opozarja na nevarnost protirevolucije

Komunisti dolžijo oblasti popustljivosti do pristavev prejšnjega režima

LIZBONA, 25. — Portugalski grozi fašistična nevarnost in ni mogoče izključiti možnosti protirevolucije. Tako je poudaril generalni tajnik portugalske komunistične partije in minister brez listnice Alvar. Cunhal v intervjuju z urednikom lista «Diario de Lisboa». Tajnik KPP je poudaril predvsem nujnost korenitih ukrepov proti reakcionarni desnici, ki ji je pasivnost in prizanesljivost oblasti v spodbudo.

Cunhal je dejal, da v tem trenutku ni mogoče izključiti možnosti protirevolucije, če bodo oblasti dovolile fašistom, da strmejo svoje sile in izkoristijo protislovja ter gospodarske težave Portugalske. «Nevarnosti bomo kos — je poudaril minister — če bodo demokratične sile ostale enotne, če bo vlada strogo ukrepala proti reakcionarnim provokacijam in če bo

res začela z odstranjevanjem funkcijarjev prejšnjega režima in državnega aparata». Skoraj istočasno je politična komisija izvršnega odbora KPP odobrila resolucijo, v kateri zahteva strožje nadzorstvo in korenite ukrepe proti rovarjenju reakcionarjev. V resoluciji je oster napad na tako imenovano «tibo večino», ki prireja v soboto manifestacijo v podporo «Spinoli in gibanju obrončenih sil. V «tibi večini» — trdijo komunisti — delujejo privrženci protirevolucije, če bodo oblasti dovolile fašistom, da strmejo svoje sile in izkoristijo protislovja ter gospodarske težave Portugalske. «Nevarnosti bomo kos — je poudaril minister — če bodo demokratične sile ostale enotne, če bo vlada strogo ukrepala proti reakcionarnim provokacijam in če bo

Cunhal se je v pogovoru z urednikom «Diario de Lisboa» dotaknil tudi političnih volitev, ki so predvidene za prihodnji marec in na katerih bodo Portugalci izvolili članke ustanovnega skupščine. V zvezi je tajnik KPP opozoril na nevarnost «elektoralističnih stremenj» in poudaril, da se za čim večjim volilnim uspehom. Po njegovem mnenju je možno, da na prihodnjih volitvah levica predloži enotno kandidatsko listo, v veliki meri pa bo enotni nastop tudi odvisen od volilnega zakona.

V zvezi s polemiko med KP in socialisti o vlogi «demokratskega gibanja» je Cunhal poudaril, da ima gibanje pomembno vlogo v portugalski stvarnosti kot masovno profašistično gibanje. Tednik «Povo Livres» (uradno glasilo ljudske demokratske stranke) pa piše, da je demokratski generl Humberto Delgado, ki so ga Salazarjevi vojniki ubili v Španiji, pustil listo politično oporoko. Vest je listo dal prof. Emidio Guerrero, Delgado osebni prijatelj in pobudnik mednarodnega odbora pravnikov, ki skuša ugotoviti vzroke in okoliščine, v katerih je bil Delgado ubit. Guerrero trdi, da je leta 1965 v Lizbu videl med Delgadovim papirji veliko koverto, na kateri je bil napis: Moja politična oporoka. Odprej čez deset let.

List opozarja, da bo deset let zapadlo prihodnje leto in spodbuja vlado, naj skuša najti omejeni dokument.

QUITO, 25. — Devetnajst ljudi je izgubilo življenje pri prometni nesreči do katere je prišlo na cesti, ki povezuje Guayaquil z Rio Bambuco jugozahodnem Ekvadorju. Do nesreče je prišlo, ko je avtobus s katerim so ponesrečeni in drugi potovali, strmoglavil v prepad.

Ponovno v «Franji»

(Nadaljevansko s 4. strani)

dinstven partizanski spomenik do 40 tisoč obiskovalcev.

Odbor je kmalu po ustanovitvi začel delom. Uspešno mu je, da je za obnovo in ureditev dobil 6 milijonov starih dinarjev. Zelo sta za obnovo in ureditev bolnice zavzela tudi Idrisjski muzej in Muzej v Ljubljani. General Ožbolt je v velikim razumevanjem sprejel prošnjo odbora, da bi pri obnovitvenih delih pomagali tudi vojakovi, ki so se zelo izkazali pri prenašanju gradbenega materiala, drogovi za napeljavne elektrike in železnih tračnic. Dela je vodil Gojka, ki je bil že med NOB vodja gradbenih del bolnice. V dvanajstih dneh so obnovili tri barake. Potem so iz Nove Gorice prišle na pomoč medicinske sestre, ki so temeljito očistile vse barake, ležišča in pograde. Zena tovariša Bevkva, čuvajka bolnice, je sešila vse posteljno perilo. Nekaj študentov je s prostovoljnimi delom skrbno očistilo roentgenski aparat.

Letos je bilo za obnovo bolnice nloženega veliko truda in naporov. Za prihodnje leto ima odbor v načrtu razširitev akcije za nadaljnjo obnovo in ureditev bolnice, ki naj bi prešla v oskrbo mladine. Temu delovnemu srečanju je sledilo kosilo, po kosilu pa so udeleženci srečanja odšli na ogled bolnice. Po vrnitvi iz bolnice so ob dobrem kozarcu obujali spomine na življenje v bolnici. Proti koncu tega prijetnega in nepozabnega srečanja je Gabrieljevič predaval več barvnih filmov o partizanskih bolnicah na Primorskem. Filme je posnel sam in prikazuje tako učinkovite in resnične prizore, da ima gledalec vtis, da ima pred seboj resničnost.

Prav tako kot nekdanji partizani na položajih, so za svoji veliki delež meč NOB lahko ponosni tudi vsi, ki so delali in skrbeli za ranjence v bolnici «Franja». V času od 24. decembra 1943, ko je bolnica sprejela prve ranjence, pa do osvoboditve, se je v njej zdravilo 522 borecev. V tem času je v bolnici umrlo 61 ranjenec, ker so bili prenešeni z že zastaranimi ranami.

Clovečanska in tovariška skrb, ki so jo vsi posebej ranjenim borecem, da so se lahko odpravljali vrnili na položaje, jim je danes lahko v pomoč in zadoščenje. Spomenik temu njihovu delu je tudi del bolnice «Franja», ki je znana skoro po vsem svetu.

GENOVA, 25. — Agenti milanske kvestre so danes ponoči aretirali v naselju Trezzano 11 kilometrov od lombardijskega glavnega mesta 29-letnega Antonia Zita. Ta naj bi svojim preiskovalcem bil zadolžen za bombe atentate z eksplozivnimi naboj, ki so jih našli v ponedeljek v železniški postaji v La Speziji.

Zito, ki je boljše znan kot «O maseleudu» (moški), je imel odslej že večkrat opravka s pravico zaradi vrste tatvin. Znan je tudi njegove povezave z mafijo, o njegovem političnem prepričanju ni bilo mogoče izvedeti ničesar. Policisti so mu prišli na sled po telefonski številki, ki so jo našli v žepu Micheleja Ruisija. Tega je policija aretirala na železniški postaji v ponedeljek, ko je dvignil kovček z razstrelivom na oddelku za odlaganje prtljage.

Zito in Ruisi sta le navadna «težaka» terorizma, ki sta le izpolnjevala ukaze, ki so prišli z vrha. Ruisi je imel po mnenju preiskovalcev nalogo, da dvigne eksplozivne naboj in jih izročil Zitu, ki bi moral izvesti atentate. Kje, ni bilo še mogoče izvedeti, ker «O maseleudu» ni bil pripravljen kaj prida sodelovati s policijo, domneva se pa, da so bile izbrane tarče v Genovi in v Bresciji.

Sodnik, ki vodi preiskavo o razstrelivu, je obožil Zita posesti in prevažanja razstreliva v sodelovanju z «drugima dvema». Ker se je v mrežo neiskovalcev že ujel Ruisi, je policija verjetno na sledi še enemu teroristu. Za koga gre, ni bilo mogoče izvedeti. Kot je znano je policija v ponedeljek ponoči a-

Ob prvi obletnici «hipurske vojne»: izraelski vojaki berejo svete knjige med kratkim oddihom v času patrolne službe. V ozadju «zid obklopanja». Izraelska vojska je sedaj v stalni pripravljenosti, da je ne bi presenetili dogodki kot pred letom dni

BOKS «PREMAGAL» JUDO

Agenti letedečega oddelka palemerske kvestre so včeraj aretirali 24-letnega nemškega dolgotlasca Michela Lanka in ga prijavi sodišču zaradi rop, nedovoljene posesti strelnega orožja, upiranj in žalitve javnega funkcionarja.

Lanke, visok in postaven, je oropal in nato pretepel Gaetano Papalardo, ker se mu je ta postavil po robu. Mimoidoči so poklicali policijo, ki je prestrela roparja preden se je utegnil oddaljiti. «Prvak juda sem — je grozil Lanke — in kdor se mi bo približal bo odfrčal na tla.» Prvi policist se je res zasačil na tleh, ne da bi vedel kako, drugi pa — bokarski učitelj — je z dobro pomerjenim «crochetom» knok-outiral nasilnosa.

CENZURA PO ČILSKO

Čilska vojaška hunta je prepovedala predvajanje vseh filmov, ki širijo ideje v nasprotju s temeljno ideologijo domovine in nacionalnosti. Pinochet je cenzuro nad filmi poveril odboru, ki je bil ustanovljen s posebnim dekretom hunte. Med nazori, ki so v nasprotju s temeljno ideologijo domovine in nacionalnosti, je na prvem mestu marksizem. Cenzorji bodo vsekar imeli proste roke, saj so vsi ostali «prevarniški» nazori označeni z oznako «in druit».

Kot Pinochet ima tudi iranski šah Pahlavi nevesnoštnosti s filmi in sicer s tistimi, o katerih nastopa njegova bivša žena Soraya. Pinochet, ki ima prazne državne blaginje, je moral «prevarniške» filme prepovedati, šah, v čigar blaginjo se steka večina petrodolarjev, pa je Sorajine filme enostavno pokupil.

KATASTROFA V HONDURASU PRESEGA TUDI NAJBOLJ PESIMISTIČNA PREDVIDEVANJA

15.000 mrtvih in nad pol milijona ljudi brez strehe

Karibska republika sama ne bo kos posledicam neurja - Več ljudi umrlo zaradi lakote

TEGUCIGALPA, 25. — Tragedija v Hondurasu je presežala tudi najbolj pesimistična predvidevanja. Po zadnjih podatkih iz Tegucigalpe kaže, da je orkan «Fifi», ki je razsajal dva dni nad Srednjo Ameriko z nezadržno silo, terjal okrog petnajst tisoč človeških žrtev, nad pol milijona ljudi pa je brez strehe.

Zadnje «neuradne» podatke so objavili v honduraski prestolnici, ko je zunanji minister Cesar Batres odletel v New York, da bi s tribune OZN zaprosil svet za mednarodno pomoč opustošeni karibski republiki. Honduras sam — je pred odhodom poudaril minister — ne bo nikoli kos pomanjkanju in lakoti, ki so posledica opustošenja.

Iz Tegucigalpe medtem poročajo o prvih žrtvah lakote. Gre za skupino poljskih delavcev, ki so bili teden dni osamljeni sredi puščave blata in pod žgocim soncem. Ameriški helikopterji so prileteli šele danes, da bi jih rešili, a za nekatere je bilo že prepozno. Umrli so med prevozom v bolnišnico zaradi telesne izčrpanosti in dehidracije. Nesrečniki si namreč niso upali piti blatne in okužene vode, ker da je prenevarno. Vsi pa se niso znali upirati skušnjavi in vse kaže, da je to vzrok številnih primerov tifusa, ki so jih zabeležili v teh dneh. Zdravstvene oblasti zagotavljajo, da bolezen še nima epidemičnega značaja in da so že ukrenile vse, kar je potrebno, da bi preprečile širjenje bolezni.

Ameriška in mehiška letala so že vzpostavila letalski most s Hondurasom in so začela dovažati živila, zdravila in drugo prepotrebno blago kot so odeje in šotori. V kratkem pričakujejo tudi kubanska in druga letala. Hrane bo najbrž za prve dni dovolj, čeprav bo okrog 300.000 ljudi za nekaj mesecev odvisnih